

Herhaalmeting Woonwagenstandplaatsen in Nederland

Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Maart 2021
Eindrapport

DATUM	Maart 2021
TITEL	Herhaalmeting Woonwagenstandplaatsen in Nederland
ONDERTITEL	Stand van zaken op 1 november 2020
OPDRACHTGEVER	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
AUTEUR(S)	Roosje van Leer Stefan Venema Arjan Rottier
PROJECTNUMMER	2700.222
STATUS	Eindrapport

Inhoud

1	Inleiding	4
	Vraagstelling	5
2	Aanpak	6
3	Resultaten	7
	Aantal woonwagenlocaties	7
	Aantal woonwagenstandplaatsen	8
	Bijzondere situaties	9
	Standplaatsen naar eigendom	10
	Gemiddeld aantal standplaatsen per locatie	10
	Ontwikkeling van het aantal standplaatsen in de periode 2018 tot 2020	12
4	Beleid	13
	Ontwikkeling standplaatsenbeleid	13
	Wachtlijsten en toewijzingsbeleid	16
	Uitbreidingsplannen	17
	Reactie op de resultaten vanuit de doelgroep	18
	Conclusies	20
	Bijlage 1: Aantal standplaatsen per gemeente	1
	Bijlage 2: Onderzoeksverantwoording	17
	Bijlage 3: Methodiek Kadaster	19
	Bijlage 4: Vragenlijst	21

1 Inleiding

In de afgelopen jaren is de aandacht voor woonwagenstandplaatsen toegenomen. In 2014 is de woonwagencultuur op de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed in Nederland geplaatst. Naar aanleiding van uitspraken van onder meer het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, het College voor de Rechten van de Mens en de Nationale Ombudsman ontwikkelde het Rijk in 2018 samen met gemeenten een visie op standplaatsenbeleid dat in lijn is met het mensenrechtelijk kader voor de culturele identiteit van Roma, Sinti en woonwagebewoners. In het *Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid* dat hier het resultaat van was, werd duidelijk gemaakt dat gemeenten recht dienen te doen aan de culturele identiteit die samenhangt met deze woonvorm en daarom moeten zorgen voor voldoende standplaatsen.

Nu, twee jaar na het verschijnen van het Beleidskader, heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) behoefte aan inzicht in het aantal standplaatsen in Nederland, het stadium van beleidsvorming waarin gemeenten verkeren en knelpunten die zij ervaren bij het ontwikkelen en implementeren van beleid. Dit rapport geeft de resultaten weer van het onderzoek dat Companen heeft uitgevoerd in opdracht van het ministerie, en in samenspraak met een klankgroep waarin de VNG en Aedes vertegenwoordigd waren.

Eerder onderzoek naar woonwagenstandplaatsen

Het is niet voor het eerst dat onderzoek gedaan wordt naar woonwagenlocaties en standplaatsen in Nederland. In het najaar van 2000 is door het toenmalige ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) aan de gemeenten gevraagd opgave te doen van het aantal standplaatsen en woonwagens en deze te onderscheiden naar soort eigenaar en eventuele verhuurder. Uit deze informatie blijkt dat er in Nederland eind 2000 in totaal 9.618 standplaatsen waren, waarvan 701 een tijdelijke of illegale status hebben. Deze standplaatsen waren verdeeld over 437 gemeenten.¹

Begin 2009 publiceerde het toenmalige ministerie van VROM het rapport 'Vrijplaatsen op woonwagenlocaties', waarin wordt verwezen naar een inventarisatie van het aantal woonwagenlocaties en -standplaatsen uit 2006. Volgens dit rapport lag het aantal feitelijke standplaatsen in Nederland in 2006 op 8.319, verdeeld over 1.181 locaties.² In het rapport zijn voor alle toenmalige gemeenten het aantal woonwagenlocaties opgenomen, maar niet het aantal standplaatsen per gemeente. Toenmalig minister Van der Laan noemde in september 2009 in overleg met de Tweede Kamercommissie voor Wonen, Wijken en Integratie een aantal van 8.300 standplaatsen, verdeeld over 1.150 centra, waar naar schatting 15.000 tot 20.000 woonwagebewoners wonen³. Doordat deze eerdere onderzoeken op een verschillende wijze zijn uitgevoerd en de gegevens niet op gemeenteniveau zijn gepubliceerd, is het niet mogelijk om aan te geven of het aantal standplaatsen in de afgelopen jaren is toe- of afgenomen.

Nulmeting en herhaalmeting

Om zicht te houden op de ontwikkeling van het aantal standplaatsen in Nederland, liet het ministerie van BZK in 2018 een nieuwe 'nulmeting' doen. Op 12 oktober 2018 heeft de Minister van BZK het rapport van deze 'nulmeting' naar de Tweede Kamer gestuurd. Hierbij werd de toezegging gedaan om de meting na twee jaar te herhalen. Dit rapport is het resultaat van die herhaalmeting. Naast een actueel beeld van het aantal standplaatsen, geeft deze nieuwe meting ook inzicht in de implementatie van het beleidskader en de ontwikkeling van gemeentelijk beleid sinds 2018.

¹ <https://www.parlementairemonitor.nl/9353000/1/j9vvij5epmj1ev0/vi3aimme7kz7>

² Ministerie van VROM, Vrijplaatsen op woonwagenlocaties (februari 2009).

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, 32 123 XVIII, nr 11.

Vraagstelling

Het doel van dit onderzoek was tweeledig;

1. Het in beeld brengen van het aantal woonwagenstandplaatsen en woonwagenlocaties in 2020 en van de ontwikkeling van het aantal woonwagenstandplaatsen en woonwagenlocaties in Nederland in de periode 2018 - 2020.
2. Het in beeld brengen van de stand van zaken betreffende het standplaatsen- en woonwagenbeleid in de gemeenten.

Onderzoeksvragen

Het onderzoek geeft antwoord op de volgende vragen:

1. Hoeveel woonwagenlocaties en standplaatsen zijn er per gemeente en welke ontwikkeling heeft hierin plaatsgevonden sinds de meting in 2018?

Hierbij zijn de volgende deelvragen relevant:

- a. Wat is het totale aantal standplaatsen (in gebruik en leegstaand) in de gemeente en per locatie op basis van de registratie van gemeenten en corporaties?
- b. Wat zijn de eigendomsverhoudingen van de aanwezige standplaatsen (koop/huur)?
- c. Kent het opgegeven aanbod van standplaatsen bijzondere situaties? Zijn er tijdelijke of leegstaande standplaatsen? Staan er stenen woningen op de standplaatsen?
- d. Komt de inventarisatie overeen met de beschikbare gegevens van het Kadaster over het aantal locaties en standplaatsen per gemeente?

2. Wat is de stand van zaken aangaande het standplaatsen- en woonwagenbeleid in de gemeenten na invoering van het beleidskader in de periode 2018 - 2020?

Hierbij zijn de volgende deelvragen relevant:

- a. Hebben de gemeenten standplaatsenbeleid ontwikkeld?
- b. Hebben de gemeenten de behoefte aan standplaatsen in beeld gebracht?
- c. In hoeverre betrekken gemeenten de doelgroep bij de beleidsontwikkeling?
- d. Tegen welke knelpunten lopen gemeenten aan bij het uitwerken en implementeren van standplaatsenbeleid? Aan welk soort ondersteuning hebben gemeenten behoefte?
- e. Zijn er concrete plannen om het aantal standplaatsen uit te breiden?
- f. Bestaat er een specifieke wachtlijst voor standplaatsen en welke criteria spelen een rol bij de toewijzing van standplaatsen?
- g. Hoe kijken vertegenwoordigers van de doelgroep aan tegen de ontwikkeling van woonwagenbeleid in Nederlandse gemeenten sinds 2018? Welk effect zien zij van beleidsontwikkelingen?

2 Aanpak

Voor het onderzoek is, net als in 2018, een enquête uitgezet onder alle gemeenten en woningcorporaties in Nederland. Hierin is aan gemeenten gevraagd hoeveel woonwagenlocaties en -standplaatsen er op hun grondgebied zijn. Ter aanvulling en als check op de aangeleverde gegevens van gemeenten zijn ook woningcorporaties benaderd met de vraag hoeveel standplaatsen zij in eigendom hebben in de gemeenten waar zij actief zijn. Ook een aantal particuliere beheerders is bevraagd in het kader van dit onderzoek.

Respons

Van de 355 gemeenten in Nederland hebben er 223 een opgave gedaan van het aantal standplaatsen in de gemeente. Daarnaast hebben 114 corporaties de enquête ingevuld. Hier zit veel overlap tussen. Er zijn 15 gemeenten waarvoor geldt dat de gemeente zelf niet heeft gerespondeerd, maar een corporatie of andere beheerder wel - in die gevallen is de informatie van de corporatie gebruikt. In totaal hebben we zo van 238 gemeenten een beeld van het aantal standplaatsen op basis van de enquête. Voor de overige 117 gemeenten maken we gebruik van data van het Kadaster. Op deze manier kunnen we uitspraken doen over alle 355 gemeenten als het gaat om het aantal locaties en standplaatsen. Een uitgebreide beschrijving van de aanpak van het onderzoek en de gemaakte keuzes is te vinden in bijlage 2.

Niveau van rapporteren

In dit onderzoek wordt het aantal standplaatsen gerapporteerd op zowel provinciaal als gemeentelijk niveau. In 2018 is er voor gekozen om dit niet te doen, aangezien een deel van de gemeenten niet had deelgenomen aan het onderzoek en ook niet altijd gegevens van corporaties voorhanden waren. Dankzij de samenwerking met het Kadaster zijn nu wel voor alle gemeenten cijfers beschikbaar - met dien verstande dat het - waar het Kadastergegevens betreft - om een schatting gaat en niet om een opgave door gemeenten zelf. In de tabel bijlage 1 waarin gegevens op gemeenteniveau gerapporteerd worden, is te zien of het een opgave betreft van de gemeente zelf, van een corporatie/beheerder of een schatting op basis van registerdata van het Kadaster. Een toelichting op de werkwijze van het Kadaster is te vinden in bijlage 3.

Het tellen van standplaatsen blijkt geen exacte wetenschap: uit de reacties op de enquête blijkt dat gemeenten verschillend omgaan met de vraag wat als 'standplaats' meegerekend moet worden, en dat deze ook niet altijd op dezelfde wijze worden geregistreerd. Daarom zijn in de enquête ook verdiepende vragen gesteld om te achterhalen of er bijvoorbeeld sprake is van leegstand op locaties, of er tijdelijke standplaatsen zijn en of er stenen woningen zijn geplaatst op standplaatsen.

3 Resultaten

Aantal woonwagenlocaties

Aan alle gemeenten is gevraagd hoeveel woonwagenlocaties er zijn op hun grondgebied. Ook aan alle corporaties is gevraagd op hoeveel locaties zij per gemeente standplaatsen in eigendom hebben. In tabel 3.1 staat een overzicht van het aantal woonwagenlocaties per provincie. De aantallen per gemeente zijn te vinden in bijlage 1. De drie provincies met de meeste woonwagenlocaties zijn Noord-Brabant (207), Limburg (186) en Gelderland (175). De minste woonwagenlocaties liggen in de provincies Flevoland (7), Friesland (19) en Groningen (23).

Tabel 3.1 Totaal aantal locaties per provincie*

	Aantal locaties
Drenthe	44
Flevoland	7
Friesland	19
Gelderland	175
Groningen	23
Limburg	186
Noord-Brabant	207
Noord-Holland	124
Overijssel	105
Utrecht	91
Zeeland	30
Zuid-Holland	140
Nederland	1.151

* Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties, overige organisaties en het Kadaster zijn aangeleverd (N=355).
Companen, 2020

Tabel 3.2 laat zien dat 248 gemeenten (70%) tussen de 1 en 5 woonwagenlocaties op hun grondgebied hebben. 54 gemeenten hebben helemaal geen woonwagenlocaties. Slechts een enkele gemeente (2%) heeft meer dan 20 woonwagenlocaties op haar grondgebied.

Tabel 3.2 Gemeenten met standplaatsen, naar aantal woonwagenlocaties op hun grondgebied*

Aantal locaties	Aantal gemeenten	Procentueel
1 t/m 5	248	70%
6 t/m 10	24	7%
11 t/m 20	18	5%
Meer dan 20	6	2%
Geen locaties	54	15%
Wel standplaatsen, maar aantal locaties niet opgegeven	5	1%
Totaal	355	100%

* Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties, overige organisaties en het Kadaster zijn aangeleverd (N=355).
Companen, 2020

Aantal woonwagenstandplaatsen

In totaal zijn er ruim 8.800 woonwagenstandplaatsen in Nederland. Tabel 3.3 laat zien hoe deze zijn verdeeld over de provincies.

Tabel 3.3 Totaal aantal standplaatsen per provincie*

	Aantal standplaatsen*
Drenthe	376
Flevoland	52
Friesland	191
Gelderland	1.139
Groningen	180
Limburg	1.131
Noord-Brabant	1.751
Noord-Holland	1.213
Overijssel	546
Utrecht	631
Zeeland	230
Zuid-Holland	1.414
Nederland	8.854

* Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties, overige organisaties en het Kadaster zijn aangeleverd (N=355).
Companen, 2020

De drie provincies met de meeste standplaatsen zijn Noord-Brabant (1.751), Zuid-Holland (1.414) en Noord-Holland (1.213). De minste standplaatsen liggen in de provincies Flevoland (52), Groningen (180) en Friesland (191).

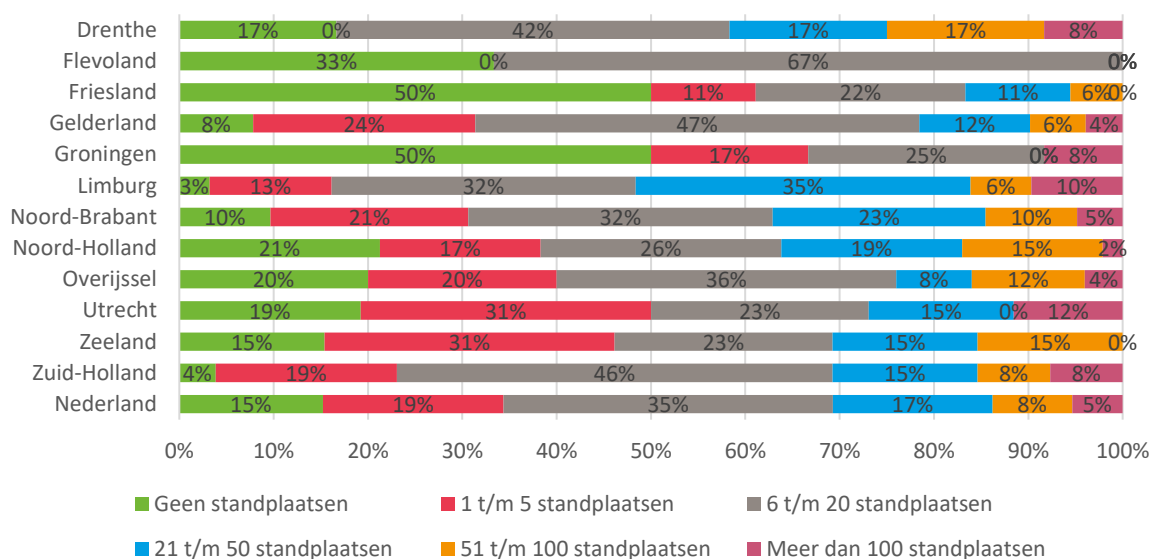
Tabel 3.4. Aantal standplaatsen per gemeente*

Aantal standplaatsen	Aantal gemeenten	Procentueel
Geen standplaatsen	54	15%
1 t/m 5 standplaatsen	68	19%
6 t/m 20 standplaatsen	124	35%
21 t/m 50 standplaatsen	60	17%
51 t/m 100 standplaatsen	30	8%
Meer dan 100 standplaatsen	19	5%
Totaal	355	100%

* Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties, overige organisaties en het Kadaster zijn aangeleverd (N=355).
Companen, 2020

Voor 54 gemeenten (15%) geldt dat er zich geen standplaatsen op hun grondgebied bevinden. Er zijn 19 gemeenten (5%) met meer dan 100 standplaatsen. Het meest voorkomende aantal standplaatsen per gemeente ligt tussen de 6 en de 20, dit is het geval bij 124 gemeenten (35%). Relatief kleine aantallen standplaatsen, tussen de 1 en 5, vindt men in 68 gemeenten (19%).

Figuur 3.1 Aantal standplaatsen per gemeente, naar provincie*

* Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties, overige organisaties en het Kadaster zijn aangeleverd (N=355).
Companen, 2020

Figuur 3.1 geeft het aantal standplaatsen per gemeente weer, uitgesplitst naar provincie. Te zien valt dat de helft van alle gemeenten in Friesland en Groningen geen woonwagenstandplaatsen heeft. Bij de meeste overige provincies valt te zien dat een groot deel van de gemeenten 1 tot 5 standplaatsen (rood), of tussen de 6 en 20 standplaatsen (grijs) heeft. Drenthe en Flevoland vormen hierop de uitzondering: daar is geen enkele gemeente met tussen de 1 en 5 standplaatsen (rood).

Wat verder opvalt is dat het aantal standplaatsen per gemeente relatief hoog is in Limburg: meer dan de helft van de gemeenten in die provincie heeft meer dan 20 standplaatsen – één op de tien zelfs meer dan 100. Er zijn weinig gemeenten in Limburg die geen standplaatsen hebben. Dat laatste geldt ook voor Zuid-Holland.

Bijzondere situaties

Naast reguliere standplaatsen is er soms ook sprake van 'bijzondere situaties'. Hiermee doelen we op zaken als tijdelijke standplaatsen (bijvoorbeeld voor kermisexploitanten), leegstaande standplaatsen en stenen woningen die op standplaatsen staan. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de bijzondere situaties die we tijdens de inventarisatie zijn tegengekomen. De tabel beperkt zich tot gemeenten die de vragenlijst hebben ingevuld en de bijzondere situaties die daarin zijn opgegeven.

Tabel 3.5 Woonwagenstandplaatsen in Nederland naar bijzondere situatie*

	Exclusief 'bijzondere situaties'	Stenen woningen op woonwagen- locaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Totaal inclusief bijzondere situaties
Aantal standplaatsen	5.854	224	89	130	6.297
Aandeel	93%	4%	1%	2%	100%

* Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties en overige organisaties zijn aangeleverd (N=212).
Companen, 2018

We tellen 224 stenen woningen die op woonwagenlocaties staan, 89 tijdelijke standplaatsten (bijvoorbeeld voor kermisexploitanten) en 130 leegstaande standplaatsen. Een deel van deze leegstaande standplaatsen kan niet (direct) in gebruik worden genomen, vanwege herinrichting van een locatie of bodemsanering. Een aantal gemeenten geeft aan dat er plekken leeg gehouden worden in verband met risico's voor de brandveiligheid. Tot slot geven 18 gemeenten aan dat er sprake is van bewoonde toercaravans op woonwagenlocaties: in totaal gaat het in deze gemeenten om 39 toercaravans.

Als we alle 'bijzondere situaties' die in de enquête zijn opgegeven meetellen als standplaats, dan telt Nederland in totaal niet 8.854 maar 9.297 standplaatsen⁴.

Standplaatsen naar eigendom

Onderstaande tabel laat zien welk deel van de standplaatsen in eigendom is van de gemeente, hoeveel van woningcorporaties en hoeveel van 'overige partijen'.

Tabel 3.6 Woonwagenstandplaatsen in Nederland naar eigendom*

	Eigendom gemeente	Eigendom corporatie	Eigendom overige partijen
Aandeel	38%	47%	15%

* Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties en overige organisaties zijn aangeleverd (N=191: 21 gemeenten hebben geen opgave gedaan van de eigendomssituatie van de standplaatsen)

Companen, 2018

Bijna de helft van de standplaatsen (47%) is in bezit bij woningcorporaties. Een aandeel van 15% is in eigendom van overige partijen: dit kunnen de bewoners zelf zijn maar ook verhuurorganisaties of beheerstichtingen.

Gemiddeld aantal standplaatsen per locatie

Een belangrijk aspect van de woonwagencultuur is het wonen en leven in familieverband. Woonwagenlocaties met meerdere standplaatsen doen mogelijk eerder recht aan dit aspect. Het gemiddeld aantal standplaatsen per locatie verschilt tussen de provincies. Tabel 3.7 toont het aantal locaties en het gemiddeld aantal standplaatsen per locatie, uitgesplitst naar provincie.

Tabel 3.7 Aantal locaties en gemiddeld aantal standplaatsen per provincie*

	Aantal locaties	Gemiddeld aantal standplaatsen per locatie
Drenthe	44	8,5
Flevoland	7	7,4
Friesland	19	10,1
Gelderland	175	6,5
Groningen	23	7,8
Limburg	186	6,1
Noord-Brabant	207	8,5
Noord-Holland	124	9,8
Overijssel	105	5,2
Utrecht	91	6,9
Zeeland	30	7,7
Zuid-Holland	140	10,1
Nederland	1.151	7,7

* Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties, overige organisaties en het Kadaster zijn aangeleverd (N=355).

Companen, 2020

⁴ De opgegeven toercaravans zijn hierbij niet meegeteld.

In Zuid-Holland, Friesland en Noord-Holland zijn de locaties het grootst, met gemiddeld rond de 10 standplaatsen per locatie. In Overijssel zijn de locaties het kleinste.

Aandeel standplaatsen op de woningvoorraad

Het aandeel woonwagendstandplaatsen in een gemeente ten opzichte van het totaal aantal woningen in die gemeente verschilt sterk tussen gemeenten. Onderstaande tabel (3.8) toont het aantal standplaatsen per provincie, zowel in absolute aantallen als afgezet tegen de totale woningvoorraad in de gemeenten. Het aantal standplaatsen per 1.000 woningen ligt tussen een 0,3 (Flevoland) en 2,1 (Limburg). Het landelijk gemiddelde is 1,1 standplaats per 1000 woningen.

Tabel 3.8 Aantal standplaatsen per provincie, absoluut en t.o.v. de woningvoorraad*

	Aantal standplaatsen*	Omvang woningvoorraad (CBS, 2020)	Aantal standplaatsen per 1.000 woningen
Drenthe	376	223.251	1,7
Flevoland	52	172.227	0,3
Friesland	191	302.578	0,6
Gelderland	1.139	912.372	1,2
Groningen	180	282.047	0,6
Limburg	1.131	533.231	2,1
Noord-Brabant	1.751	1.140.611	1,5
Noord-Holland	1.213	1.348.750	0,9
Overijssel	546	510.296	1,1
Utrecht	631	585.924	1,1
Zeeland	230	187.611	1,2
Zuid-Holland	1.414	1.692.888	0,8
Nederland	8.854	7.891.786	1,1

* Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties, overige organisaties en het Kadaster zijn aangeleverd (N=355).
Companen, 2020

Spiegelen uitkomsten inventarisatie aan gegevens Kadaster

Na de nulmeting in 2018 heeft het Kadaster in 2019 ook een inventarisatie uitgevoerd van het aantal standplaatsen in alle gemeenten van Nederland, in opdracht van het ministerie van BZK. Dit is gedaan op basis van informatie vanuit een combinatie van bestaande bronnen (zie bijlage 3 voor een uitgebreide toelichting). Omdat de peildatum van die inventarisatie verschilde van die van de nulmeting, waren de gegevens niet goed met elkaar te vergelijken. In 2020 heeft het Kadaster daarom opnieuw een analyse uitgevoerd op registerdata, met dezelfde peildatum (1 november 2020) als in de enquête. Hierdoor is nu wel een vergelijking mogelijk.

De inventarisatie van het Kadaster blijkt voor een behoorlijk aantal gemeenten in lijn te liggen met de opgave die de gemeenten hebben gedaan in het kader van de herhaalmeting (73% is gelijk aan of heeft een verschil van 1 of 2 standplaatsen). Voor 14% van de gemeenten treffen we een verschil aan van 3 tot 5 standplaatsen, terwijl bij 5% een verschil van 6 tot 10 standplaatsen wordt geconstateerd. Tot slot zien we dat voor 8% van de gemeenten het verschil groter is dan 10 standplaatsen. Op basis van deze vergelijking is de conclusie getrokken dat de methodiek van het Kadaster voldoende betrouwbaar is om - in die gevallen waarin een gemeente niet heeft deelgenomen aan de herhaalmeting - een schatting te maken van het aantal standplaatsen en locaties in die gemeente.

Ontwikkeling van het aantal standplaatsen in de periode 2018 tot 2020

Eén van de doelstellingen van de herhaalmeting was om te achterhalen of het aantal standplaatsen sinds 2018 is toe- of afgenomen. Dat bleek minder eenvoudig dan gedacht. Ten eerste is niet voor alle gemeenten zowel voor 2018 als voor 2020 een opgave gedaan van het aantal standplaatsen. Kijken we naar de 207 gemeenten waarvoor wel voor beide jaren een aantal standplaatsen bekend is, dan zien we dat het aantal in 115 gevallen (56%) exact gelijk is. Voor 60 gemeenten geldt dat het aantal in 2020 hoger ligt dan het aantal dat in 2018 werd opgegeven; voor 32 gemeenten ligt de recente opgave juist lager dan in 2018. Navraag bij de gemeenten maakt echter duidelijk dat het in de meeste gevallen gaat om administratieve correcties.

Alle gemeenten die in 2020 een ander aantal standplaatsen hebben opgegeven dan bij de nulmeting in 2018 zijn per email aangeschreven om te checken of het klopt dat er in de tussenliggende periode standplaatsen zijn toegevoegd dan wel opgeheven. In totaal hebben 92 gemeenten een mail gekregen, waarvan er 55 hebben gereageerd op het verzoek om aanvullende informatie. Van deze gemeenten hebben er 8 laten weten dat er inderdaad standplaatsen zijn toegevoegd. In totaal gaat het om 39 plekken.

Vijf gemeenten gaven als reactie dat het aantal standplaatsen inderdaad is gedaald; in totaal gaat het om 13 plekken. Soms is het aantal standplaatsen verminderd door het samenvoegen van standplaatsen in verband met brandveiligheid. Andere redenen voor het opheffen van standplaatsen waren van tijdelijke aard, bijvoorbeeld vanwege een bodemsanering of in omdat men in afwachting is van nieuw woonwagengebeleid. Het overgrote deel van de aangeschreven gemeenten (42) heeft echter laten weten dat het aantal standplaatsen *niet* is veranderd sinds 2018. Het schijnbare verschil met 2018 was te wijten aan interpretatieverschillen - in het ene geval werd bijvoorbeeld een leegstaande standplaats, een stenen woning op een standplaats of een tijdelijke standplaats wel meegeteld, in het andere geval niet. Waar relevant, zijn de opgegeven aantallen over 2020 gecorrigeerd naar aanleiding van deze mailactie.

Niet alle gemeenten waar de opgave van 2018 verschilt van die van 2020, hebben gereageerd op het verzoek om aanvullende informatie. Wij hebben daarom geen volledig beeld van de ontwikkeling van het aantal standplaatsen sinds 2018 over alle gemeenten. Uit de reacties van gemeenten die wél hebben gereageerd, maken wij op dat er in praktijk nauwelijks standplaatsen zijn toegevoegd of opgeheven.

De stellige indruk is dan ook dat het aantal standplaatsen in de afgelopen twee jaar vrijwel gelijk is gebleven: voor 115 gemeenten geldt immers dat het opgegeven aantal in 2018 en 2020 gelijk was, en voor nog eens 42 van de 92 gemeenten waar wel een verschil te zien was in de cijfers, bleek na navraag dat er bij nader inzien toch geen toe- of afname was. 37 gemeenten reageerden niet op het verzoek om extra informatie, maar het is aannemelijk dat voor ten minste een deel hiervan ook geldt dat er in werkelijkheid geen toe- of afname was. We weten in slechts 13 gevallen zeker dat er standplaatsen zijn toegevoegd of opgeheven; in totaal gaat het om een toevoeging van 39 en een afname van 13 standplaatsen in de periode tussen 2018 en 2020 – per saldo dus een toename van 26 standplaatsen.

Dat het aantal standplaatsen in 2020 ongeveer gelijk is gebleven ten opzichte van voorgaande jaren blijkt ook uit de tellingen van het Kadaster. Bij het grootste gedeelte van de standplaatsen die in 2020 voor het eerst worden aangetroffen in de registraties gaat het om administratieve wijzingen van reeds bestaande standplaatsen die worden ingetekend en opgenomen in de BAG.

4 Beleid

Aan alle gemeenten zijn vragen voorgelegd over de actuele beleidsontwikkelingen binnen hun gemeente op het gebied van standplaatsen, bijvoorbeeld over de toewijzing van standplaatsen en het bestaan van wachtlijsten. In totaal hebben 212 gemeenten deze vragen beantwoord. In dit hoofdstuk gaan we in op de fase van beleidsvorming waarin gemeenten zich bevinden en knelpunten waar ze tegenaan lopen. We gaan ook in op de behoefte aan ondersteuning vanuit het ministerie van BZK en de VNG.

Ontwikkeling standplaatsenbeleid

Iets meer dan de helft van de gemeenten die hebben gerespondeerd op het onderzoek, heeft onderzoek gedaan om de behoefte aan standplaatsen in beeld te brengen.

Tabel 4.1 Heeft uw gemeente onderzoek uitgevoerd naar de behoefte aan woonwagenstandplaatsen?

	Aantal gemeenten	Aandeel gemeenten
Ja	111	52%
Nee	90	43%
Weet niet	11	5%
Totaal	212	100%

Bron: Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties en overige organisaties zijn aangeleverd (N=212). Companen, 2020.

Tabel 4.1 laat zien dat ten minste 111 gemeenten onderzoek hebben uitgevoerd om de behoefte aan standplaatsen in beeld te krijgen. Bij 90 gemeenten is dit nog niet gebeurd; 11 gemeenten wisten het antwoord op deze vraag niet.

Van de gemeenten die *geen* standplaatsen hebben en wel meededen aan het onderzoek, heeft slechts 15% onderzoek gedaan naar de behoefte aan standplaatsen. Gemeenten met meer dan 20 standplaatsen hebben het vaakst al onderzoek gedaan naar de behoefte: van deze gemeenten deed 70% hier onderzoek naar.

De meeste gemeenten die behoefte-onderzoek hebben uitgevoerd, deden dit in 2019 of 2020, zo blijkt uit tabel 4.2.

Tabel 4.2: In welk kalenderjaar is het meest recente onderzoek uitgevoerd? In het jaar

	Aantal gemeenten	Aandeel gemeenten
2011 t/m 2015	3	3%
2016	2	2%
2017	1	1%
2018	6	5%
2019	40	36%
2020	59	53%
Totaal	111	100%

Bron: Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties en overige organisaties zijn aangeleverd (N=212). Companen, 2020.

Van de 111 gemeenten die een behoefte-onderzoek hebben uitgevoerd, deden er 40 (36%) dit in 2019. Ruim de helft liet een dergelijk onderzoek in 2020 uitvoeren. Hieruit kunnen we opmaken dat de meerderheid van de gemeenten die onderzoek hebben gedaan naar de behoefte aan standplaatsen over actuele gegevens beschikken.

In figuur 4.3 wordt weergegeven dat ten minste 73 gemeenten (34% van de responderende gemeenten) specifiek beleid hebben geformuleerd ten aanzien van woonwagenstandplaatsen. Ruim 60% van de responderende gemeenten geeft aan nog *geen* woonwagenbeleid te hebben vastgesteld.

Tabel 4.3: Hebt u sinds 2018 als gemeente beleid geformuleerd ten aanzien van woonwagendstandplaatsen?

	Aantal gemeenten	Aandeel gemeenten
Ja	73	34%
Nee	128	61%
Weet niet	11	5%
Totaal	212	100%

Bron: Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties en overige organisaties zijn aangeleverd (N=212). Companen, 2020.

Net als bij de vraag of er behoefte-onderzoek is uitgevoerd zien we hier dat gemeenten met standplaatsen vaker beleid hebben opgesteld dan gemeenten zonder standplaatsen: van de gemeenten die *geen* standplaatsen hebben en wel meededen aan het onderzoek, heeft slechts 10% woonwagendstandplaatsen-beleid geformuleerd.

Sommige gemeenten gaven aan dat het opstellen van woonwagenbeleid wordt meegenomen bij het vernieuwen van de woonvisie. Andere gemeenten gaven te kennen dat er op regionaal niveau beleid geformuleerd gaat worden. Enkele gemeenten zijn nog in afwachting van de resultaten van een behoefte-onderzoek, dat men als input wil gebruiken voor het te ontwikkelen beleid. Een gedeelte van de gemeenten zonder standplaatsen geeft aan niet van plan te zijn om woonwagenbeleid te gaan ontwikkelen.

Van de gemeenten die reeds een behoefte-onderzoek hebben uitgevoerd, heeft 42% ook al standplaatsenbeleid geformuleerd; de overige 58% dus (nog) niet. Van de gemeenten die nog *geen* onderzoek hebben uitgevoerd naar de behoefte aan standplaatsen, heeft bijna driekwart ook nog geen standplaatsenbeleid.

Interactie met doelgroep bij opstellen beleid

Bijna vier op de 10 gemeenten geven aan dat zij *geen* contact onderhouden met woonwagenbewoners om hen te betrekken bij het (opstellen van) woonwagenbeleid. Voor 109 gemeenten (52%) geldt dat de doelgroep wel is of wordt betrokken bij de gesprekken omtrent de vormgeving van woonwagenbeleid.

Tabel 4.4: Heeft u als gemeente contact met (vertegenwoordigers van) woonwagenbewoners om hen te betrekken bij (het opstellen van) het beleid ten aanzien van woonwagendstandplaatsen?

	Aantal gemeenten	Aandeel gemeenten
Ja	109	52%
Nee	83	39%
Weet niet	20	9%
Totaal	212	100%

Bron: Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties en overige organisaties zijn aangeleverd (N=212). Companen, 2020.

Knelpunten bij opstellen beleid

Onderstaande tabel laat zien dat ruim vier op de tien gemeenten knelpunten ervaart bij het opstellen van woonwagenbeleid of de implementatie hiervan.

Tabel 4.5: Ervaart u als gemeente knelpunten bij het opstellen van woonwagenbeleid of bij de implementatie hiervan?

	Aantal gemeenten	Aandeel gemeenten
Ja	90	43%
Nee	122	57%
Totaal	212	100%

Bron: Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties en overige organisaties zijn aangeleverd (N=212). Companen, 2020.

Van de 212 bij het onderzoek betrokken gemeenten zegt een aantal van 90 (43%) knelpunten te ervaren. De overige 122 gemeenten (58%) delen deze ervaring niet.

Uit de toelichtingen bij deze vraag kwamen onder andere de volgende knelpunten naar voren:

Knelpunten
• Onrendabele exploitatie
• Beschikbare locatie(s)
• Onduidelijkheid over rollen en taken corporatie vs. gemeente
• Discrepantie tussen beleidskader en gemeentelijke mogelijkheden
• Problemen in de toewijzing
• Verstoorde relatie met bewoners
• Draagvlak onder buurtbewoners

Door gemeenten wordt aangegeven dat zij moeite hebben met de ontwikkeling en implementatie van woonwagengebeleid vanwege een onrendabele top op de exploitatie. Dit betekent dat de kosten voor ontwikkeling en exploitatie niet binnen de afschrijvingstermijn kunnen worden terugverdiend. De achterliggende verklaring die onder andere wordt gegeven is dat de afschrijvingstermijn voor een standplaats korter is dan voor een reguliere woning. Hetzelfde probleem gaat op voor de woonwagen die uiteindelijk op de standplaats komt te staan. Bovendien liggen de kosten voor een moderne duurzame wagen relatief hoog. Gasloze woonwagens worden hierbij als extra kostbaar ervaren. De ruimtelijke beschikbaarheid van locaties voor nieuwe standplaatsen is ook een belangrijk knelpunt. Een aantal gemeenten geeft namelijk aan dat zij geen eigen grond (meer) in bezit hebben of dat deze schaars is. Het knelpunt van de schaarste werd vooral opgemerkt door een aantal van de grotere steden.

Bij de ontwikkeling en implementatie van woonwagengebeleid bestaat bij sommige gemeenten en lokale corporaties onduidelijkheid over de verdeling van rollen en taken. Sommige gemeenten willen standplaatsen overdragen aan een corporatie, maar die staan daar niet altijd voor open. Ook is het, bij het maken van afspraken met corporaties, vaak onduidelijk hoe omgegaan moet worden met de vraag van woonwagengebewoners die buiten de corporatiedoelgroep vallen. Aanvullend vraagt men zich af of de niet-corporatie doelgroep de mogelijkheid dient te hebben om standplaatsen te kopen of particulier te huren, en welke verantwoordelijkheid gemeenten dan wel corporaties daarbij hebben. Daarnaast vraagt men zich af wat een 'redelijke wachttijd' is voor woonwagenstandplaatsen, ook met oog op het feit dat er jarenlang nauwelijks standplaatsen zijn toegevoegd. Tot slot geven gemeenten aan dat voor corporaties de exploitatie van een standplaats niet kostendekkend is en daarom zwaar drukt op hun investeringsruimte.

Andere obstakels vloeien soms voort uit de implementatie van het Beleidskader. Een respondent licht toe dat 'BZK het beleidskader over de schutting heeft gegooid richting gemeenten'. Een aantal gemeenten geeft aan dat voor hen meer richtlijnen en ondersteuning vanuit BZK gewenst zijn. Contact met bewoners komt eveneens naar voren als knelpunt. De relaties zijn soms 'historisch scheefgegroeid', aldus een respondent. Het 'Not in my backyard effect' wordt genoemd als complicerende factor bij het creëren van draagvlak onder buurtbewoners. Deze situatie maakt het voor enkele gemeenten lastig om geschikte locaties te vinden voor het realiseren van nieuwe standplaatsen.

Behoeftte aan ondersteuning

Het ministerie van BZK en de VNG willen gemeenten graag ondersteunen bij het opstellen en uitvoeren van beleid ten aanzien van woonwagenstandplaatsen. Daarom is gevraagd naar de behoefte aan ondersteuning. Gemeenten konden hierbij meerdere antwoorden geven. Het grootste deel van de respondenten geeft aan behoefte te hebben aan goede voorbeelden.

Tabel 4.6: Aan welk soort ondersteuning heeft u vooral behoefte?

	Aantal gemeenten	Aandeel gemeenten
Delen van goede voorbeelden voor woonwagenbeleid	133	63%
Website met 'veel gestelde vragen'	97	46%
Delen van goede voorbeelden voor behoefteonderzoek	90	43%
Telefonische helpdesk voor juridische vragen	77	36%
Anders	51	24%
Geen behoefte aan	28	13%
Weet niet / geen mening	12	6%

Bron: Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties en overige organisaties zijn aangeleverd (N=212). Companen, 2020.

Van de gemeenten heeft 63% behoefte aan goede voorbeelden van beleid; 43% aan goede voorbeelden van behoefteonderzoek. Onder 'anders namelijk' zijn zaken genoemd als een duidelijk beleidskader met heldere definities en taakstellingen. Verder blijkt uit de toelichtingen dat er behoefte is aan financiële ondersteuning voor gemeenten.

Wachtlijsten en toewijzingsbeleid

Bijna de helft van de responderende gemeenten heeft een specifieke wachtlijst voor standplaatsen.

Tabel 4.7: Bestaat er in uw gemeente een specifieke wachtlijst voor standplaatsen?

	Aantal gemeenten	Aandeel gemeenten
Ja	97	46%
Nee	106	50%
Weet niet	9	4%
Totaal	212	100%

Bron: Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties en overige organisaties zijn aangeleverd (N=212). Companen, 2020

Op de vraag of een gemeente een aparte wachtlijst hanteert voor standplaatsen reageerden 97 gemeenten (46%) bevestigend, zoals hierboven te zien in tabel 4.7. De helft van de gemeenten heeft geen aparte wachtlijst voor standplaatsen.

Op de vraag welke criteria een rol spelen bij de toewijzing van standplaatsen konden meerdere antwoorden gegeven worden. De meest gehanteerde criteria zijn het afstammingsbeginsel en het hebben van een woonwagenverleden binnen de gemeente (beide ongeveer 35% van de gevallen).

Tabel 4.8: Welke criteria spelen in uw gemeente een rol bij de toewijzing van standplaatsen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

	Aantal gemeenten	Aandeel van gemeenten
Afstammingsbeginsel	74	35%
Woningzoekenden met woonwagenverleden binnen de gemeente	73	34%
Datum van inschrijving op wachtlijst in beheer van woningcorporatie	61	29%
Aangedragen door huidige bewoners	22	10%
Anders	86	41%
Weet niet	40	19%

Bron: Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties en overige organisaties zijn aangeleverd (N=212). Companen, 2020.

Opvallend is het grote aantal gemeenten dat aangeeft andere dan de genoemde criteria te hanteren (41%). In de tekstuele toelichting komt naar voren dat dit gedeeltelijk gemeenten zijn die een combinatie van bovenstaande criteria hanteren. Andere gemeenten geven aan dat zij een regionaal woonruimte-verdeelsysteem gebruiken. Ook zijn er gemeenten die *geen* criteria hebben, soms met als toelichting dat de toewijzing is uitbesteed aan een beheermaatschappij.

Uitbreidingsplannen

In de enquête zijn gemeenten gevraagd naar hun concrete plannen om het aantal standplaatsen in de gemeente uit te breiden.

Tabel 4.9: Zijn er in uw gemeente concrete plannen om het aantal standplaatsen uit te breiden?

	Aantal gemeenten	Aandeel gemeenten
Ja	53	25%
Nee	128	60%
Weet niet	31	15%
Totaal	212	100%

Bron: Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties en overige organisaties zijn aangeleverd (N=212). Companen, 2020.

Tabel 4.9 geeft weer dat 53 gemeenten (25%) concrete plannen hebben voor uitbreiding. In totaal hebben deze 53 gemeenten plannen voor de toevoeging van 411 standplaatsen. Bijna de helft van de gemeenten met uitbreidingsplannen ligt in de provincies Noord-Brabant (24%) en Gelderland (22%).

In de uitvraag zijn ook de aantallen en de verwachte termijn van de uitbreiding opgenomen. Hierop is aangegeven dat in de komende 2 jaar een totaal van 141 standplaatsen zal worden ontwikkeld.

Tabel 4.10: Met welk aantal standplaatsen en binnen welke termijn wilt u uitbreiden?

	Aantal standplaatsen
Binnen 2 jaar	141
3 tot 4 jaar	29
5 tot 6 jaar	107
Onbekend	134
Totaal	411

Bron: Gebaseerd op gegevens die door gemeenten, corporaties en overige organisaties zijn aangeleverd (N=212). Companen, 2020.

Van 29 standplaatsen wordt verwacht dat deze in 3 tot 4 jaar toegevoegd worden. Binnen een termijn van 5 tot 6 jaar verwacht men 107 standplaatsen extra te realiseren. Voor een aantal van 134 standplaatsen werd aangegeven dat de exacte termijn onbekend is.

Er zijn dus plannen voor minimaal 411 nieuwe standplaatsen. Het grootste gedeelte van deze nieuwe standplaatsen zal gerealiseerd gaan worden in de provincies Zuid-Holland (21%), Noord-Brabant (20%), Overijssel (19%), Gelderland (18%) en Limburg (13%).

Gemeenten met een groot aantal standplaatsen hebben vaak ook grotere uitbreidingsplannen dan gemeenten met een kleiner aantal standplaatsen. Opvallend is dat van de gemeenten die hebben meegedaan aan de enquête en op dit moment *geen* standplaatsen hebben, er geen enkele heeft aangegeven uitbreidingsplannen te hebben.

Tot slot is het interessant om deze uitbreidingsplannen te relateren aan de huidige voorraad aan standplaatsen van de gemeenten die hebben gereageerd. De 212 responderende gemeenten hebben samen 6.297 standplaatsen (incl. 'bijzondere situaties'). Een uitbreiding met 141 plekken in de komende twee jaar komt dus neer op een procentuele stijging van ongeveer 1% per jaar.

Reactie op de resultaten vanuit de doelgroep

Hoe kijken vertegenwoordigers van woonwagengewoners aan tegen de ontwikkeling van het woonwagenebeleid in Nederlandse gemeenten sinds 2018? Welke effecten hebben de beleidsontwikkelingen? Dit hebben we besproken met Piet Assendorp en Cees Groenendaal van Vereniging Behoud Woonwagencultuur in Nederland (VBWN), Sabina Achterbergh van Vereniging Sinti, Roma, Woonwagengewoners Nederland (VSRWN), Michael Schmidt (Woonwagenebelangen Amsterdam) en Thea Reuver (redactie Het Wiel). Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste thema's die terugkwamen in onze gesprekken met deze vertegenwoordigers.

Ontwikkeling aantal standplaatsen

Uit het onderzoek blijkt dat het aantal standplaatsen sinds 2018 ongeveer gelijk is gebleven. Vertegenwoordigers herkennen het beeld dat wordt geschetst, en geven aan het te betreuren dat er in de afgelopen twee jaar zo weinig nieuwe standplaatsen gerealiseerd zijn. Zij waarderen het dat er in een aantal gemeenten concrete plannen zijn voor uitbreiding. Het is in hun ogen echter zeker niet genoeg, aangezien het gebrek aan standplaatsen vele jaren is genegeerd en er een achterstand ingehaald moet worden.

Uit de gesprekken komt de wens naar voren dat gemeenten zonder standplaatsen in regionaal verband het behoefteonderzoek oppakken, zodat ze meegenomen worden in de beleidsontwikkelingen die bij hun buurgemeenten plaatsvinden en in de toekomst ook een rol kunnen spelen bij het invullen van de opgave. Een kritische noot vanuit VSRWN is dat de rapportage onvoldoende stilstaat bij de gigantische afname van het aantal standplaatsen die vanaf de jaren '60 heeft plaatsgevonden ten gevolge van het uitsterf-beleid. De afgelopen jaren is het aantal standplaatsen ongeveer gelijk gebleven maar het blijft belangrijk om te benoemen dat het aantal totale standplaatsen in Nederland in de voorgaande decennia flink is afgebouwd.

Knelpunten uitvoering

Men geeft aan nog steeds veel weerstand te ervaren van de verschillende betrokken partijen als het gaat om de aanleg van nieuwe standplaatsen. Vaak is de relatie tussen woonwagengewoners en gemeenten historisch scheefgegroeid. Dit vormt een vervelend uitgangspunt, omdat een gezonde verstandhouding tussen beide partijen essentieel is voor een efficiënte uitvoering van het beleidskader. Dit is volgens de vertegenwoordigers het belangrijkste knelpunt. Zij schrikken in dat verband van de constatering dat 39% van de gemeenten geen contact heeft met de doelgroep over het woonwagenebeleid.

In het onderzoek komt de zoektocht van gemeenten naar geschikte locaties naar voren als belangrijk knelpunt. Dat wordt ook als zodanig herkend door vertegenwoordigers. Het is een probleem dat om een lokale oplossing vraagt, aangezien gemeenten zelf het beste zicht hebben op het ruimtegebruik binnen hun gemeentegrenzen. De landelijke overheid lijkt hier in de ogen van de vertegenwoordigers geen rol van betekenis te kunnen spelen.

De financiële knelpunten die door gemeenten worden opgeworpen worden niet altijd herkend. De aanleg van nieuwe standplaatsen is niet kostendekkend te zijn, maar dat geldt ook voor nieuwbouw van reguliere sociale huurwoningen. Ook daar wordt vaak geld bijgelegd, en dat zal ook hier moeten gebeuren. De afschrijvingstermijn van een moderne woonwagen ligt niet veel lager dan die van een reguliere woning. De standplaats waar de wagen op staat is bouwklare grond en kent geen afschrijvingstermijn. Daarnaast is de fabricatie van een woonwagen velen malen goedkoper dan de bouw van een reguliere sociale huurwoning. Het zijn juist woonwagengewoners die vaak knelpunten ervaren bij de financiering van hun

woonwag. Voor de belasting telt een woonwagen als onroerend goed, maar veel banken en verzekeringsmaatschappijen zien dat anders en zijn niet bereid om de aanschaf te financieren. Hier ligt volgens de vertegenwoordigers ook een rol van het ministerie van BZK.

Stenen woningen op standplaatsen

Uit de gesprekken met vertegenwoordigers van de doelgroep blijkt dat een groot deel van de woonwagenbewoners niet zit te wachten op een stenen woning op een standplaats. Zeker in het verleden is deze woonvorm opgedrongen aan woonwagenbewoner die eigenlijk liever in een wagen wonen. Toch voorziet deze woonvorm in een behoefte, aangezien er mensen zijn die hier met veel plezier wonen. De nieuwbouw van stenen woningen op een standplaats zal dus altijd in goed overleg met de lokale bevolking plaats moeten vinden.

Tegenvallende respons

Van de Nederlandse gemeenten heeft 66% aan de herhaalmeting deelgenomen. Dat is minder dan bij de nulmeting in 2018, toen een respons van 75% werd behaald. Dat vindt men jammer, aangezien het rapport daarmee een minder volledig beeld geeft. De deelname aan dit onderzoek is te vrijblijvend en VBWN stelt daarom voor om bij een vervolgmeting de uitvraag richting gemeenten te vergezellen van een brief van het ministerie van BZK. Nederlandse gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om hun vorderingen binnen dit dossier inzichtelijk te maken. Daarom is het teleurstellend om te zien dat een gedeelte van de gemeenten geen gehoor geeft aan de oproep van het ministerie om aan monitoronderzoek deel te nemen.

Conclusies

Inventarisatie aantal standplaatsen

Uit onze inventarisatie blijkt dat er in Nederland in totaal 8.854 standplaatsen zijn, verdeeld over 1.151 woonwagenlocaties. Het totaal inclusief 'bijzondere situaties' ligt op 9.297 standplaatsen. Voor 54 gemeenten (15%) geldt dat er zich *geen* standplaatsen op hun grondgebied bevinden. Er zijn 19 gemeenten (5%) met meer dan 100 standplaatsen.

Ontwikkeling aantal standplaatsen in de periode 2018 tot 2020

Het blijkt niet mogelijk om de exacte ontwikkeling van het aantal standplaatsen sinds 2018 aan te geven. De stellige indruk is dat het aantal standplaatsen vrijwel gelijk is gebleven. Ten minste 8 gemeenten hebben standplaatsen toegevoegd; bij ten minste 5 gemeenten is er sprake van een daling in het aantal woonwagenstandplaatsen - soms is dit tijdelijk, in afwachting van nieuw beleid of bodemsanering. Per saldo gaat het in deze 13 gemeenten om een toename met 26 plaatsen. Voor het overgrote deel van de gemeenten geldt dat het aantal standplaatsen gelijk is gebleven ten opzichte van de nulmeting in 2018. Het is belangrijk om te noemen dat het beeld niet volledig is omdat niet alle gemeenten in beide jaren aan het onderzoek hebben deelgenomen.

Toekomstige uitbreiding aantal standplaatsen

Er zijn 53 gemeenten die concrete plannen hebben om de komende jaren nieuwe standplaatsen toe te voegen. Het gaat om 141 nieuwe standplaatsen die binnen 2 jaar toegevoegd zullen worden en 136 nieuwe standplaatsen die binnen een termijn van 3 tot 6 jaar worden opgeleverd. Tevens zitten er nog 134 nieuwe standplaatsen in de pijplijn waarvan momenteel nog onbekend is binnen welke termijn deze gerealiseerd zullen worden.

Obstakels vormgeving en implementatie woonwagenbeleid

Sinds 2018 deden tenminste 105 gemeenten onderzoek naar de behoefte aan woonwagenstandplaatsen. Er zijn ten minste 73 gemeenten die sinds 2018 beleid hebben geformuleerd ten aanzien van woonwagenstandplaatsen. Gemeenten zonder woonwagenstandplaatsen hebben zelden beleid vastgesteld voor standplaatsen, en ook zelden onderzoek gedaan naar de behoefte.

De knelpunten bij het opstellen van woonwagenbeleid of bij de implementatie hiervan die gemeenten noemen, komen deels voort uit een discrepantie tussen het beleidskader en de gemeentelijke mogelijkheden. Door vrij veel gemeenten is aangegeven dat zij moeite hebben met de ontwikkeling en implementatie van woonwagenbeleid omdat de kosten voor ontwikkeling en exploitatie niet binnen de afschrijvingstermijn kunnen worden terugverdiend. De ruimtelijke beschikbaarheid van nieuw te ontwikkelen locaties is ook een belangrijk knelpunt. Een aantal gemeenten geeft aan dat zij geen eigen grond (meer) in bezit hebben of dat deze schaars is.

In de ontwikkeling en implementatie van woonwagenbeleid ervaren sommige gemeenten ook knelpunten bij het maken van afspraken met de lokale corporatie, bijvoorbeeld over het overnemen van standplaatsen. Gemeenten geven ook aan dat het niet duidelijk is wie aan zet is om standplaatsen te realiseren voor woonwagenbewoners die buiten de corporatiedoelgroep vallen. Daarnaast vraagt men zich af wat een redelijke wachttijd is voor woonwagenstandplaatsen, ook met het oog op het feit dat in de afgelopen jaren nauwelijks standplaatsen zijn toegevoegd. Moeizaam contact met bewoners kwam eveneens naar voren als knelpunt. De meerderheid van de gemeenten geeft aan dat ondersteuning vanuit het Rijk dan wel VNG gewenst is. Het delen van goede voorbeelden wordt daarbij het meeste genoemd.

Bijlage 1: Aantal standplaatsen per gemeente

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagenlocaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Aa en Hunze	0	0				0	0,0	Kadaster
Aalsmeer	1	7	.	.	.	7	0,5	Gemeente
Aalten	1	2	.	.	.	2	0,2	Gemeente
Achtkarspelen	1	11				11	0,9	Kadaster
Alblasserdam	2	18	.	.	.	18	2,2	Gemeente
Albrandswaard	1	2				2	0,2	Kadaster
Alkmaar	3	33	2	.	.	35	0,6	Gemeente
Almelo	5	20				20	0,6	Kadaster
Almere	1	12				12	0,1	Kadaster
Alphen aan den Rijn	7	65	.	.	6	71	1,3	Gemeente
Alphen-Chaam	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Altena	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Ameland	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Amersfoort	14	142	.	.	.	142	2,1	Gemeente
Amstelveen	4	54	.	.	.	54	1,3	Gemeente
Amsterdam	21	216	.	.	5	221	0,5	Gemeente
Apeldoorn	34	331				331	4,5	Kadaster
Appingedam	0	0				0	0,0	Kadaster
Arnhem	16	128	.	.	.	128	1,7	Gemeentemail

⁵ Exclusief leegstaande/tijdelijke standplaatsen en stenen woningen, maar inclusief woonwagens die buiten woonwagenlocaties zijn geplaatst.

⁶ Waar gegevens van Kadaster zijn gebruikt, zijn geen aantallen bekend van eventuele 'bijzondere situaties'.

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagen-locaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Assen	4	21	.	.	4	25	0,7	Gemeente
Asten	2	21	.	1	.	22	3,0	Gemeente
Baarle-Nassau	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Baarn	2	24	.	.	.	24	2,1	Gemeente
Barendrecht	1	12			2	14	0,6	Gemeente
Barneveld	2	8				8	0,4	Kadaster
Beek	5	32	.	.	.	32	4,3	Gemeente
Beekdaelen	5	26				26	1,6	Kadaster
Beemster	0	0				0	0,0	Kadaster
Beesel	1	1	.	.	.	1	0,2	Gemeente
Berg en Dal	2	17	.	.	.	17	1,1	Gemeente
Bergeijk	3	17				17	2,1	Kadaster
Bergen (L.)	1	0	4	.	.	4	0,0	Gemeente
Bergen (NH.)	1	3				3	0,2	Kadaster
Bergen op Zoom	8	94	.	.	.	94	3,0	Gemeente
Berkelland	2	3	.	.	.	3	0,2	Gemeente
Bernheze	4	18	.	.	6	24	1,4	Gemeente
Best	1	40				40	3,2	Kadaster
Beuningen	1	16	.	.	1	17	1,4	Gemeente
Beverwijk	5	47				47	2,4	Kadaster
Bladel	2	0	6	.	2	8	0,0	Gemeente
Blaricum	1	4	.	.	.	4	0,8	Gemeente
Bloemendaal	3	13				13	1,3	Kadaster
Bodegraven-Reeuwijk	2	15	.	.	.	15	1,0	Gemeente

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagen-locaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Boekel	1	1	.	.	.	1	0,2	Gemeente
Borger-Odoorn	2	7				7	0,6	Kadaster
Borne	1	3	.	.	1	4	0,3	Gemeente
Borsele	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Boxmeer	0	0				0	0,0	Kadaster
Boxtel	1	14	.	.	.	14	1,0	Corporatie
Breda	16	178				178	2,1	Kadaster
Brielle	2	5				5	0,6	Kadaster
Bronckhorst	0	0				0	0,0	Kadaster
Brummen	1	3	.	.	.	3	0,3	Gemeente
Brunssum	4	22	.	.	.	22	1,5	Gemeente
Bunnik	1	2				2	0,3	Kadaster
Bunschoten	1	5	.	.	.	5	0,6	Gemeente
Buren	2	9	.	.	.	9	0,8	Gemeente
Capelle aan den IJssel	1	6	.	.	.	6	0,2	Gemeente
Castricum	1	13				13	0,8	Kadaster
Coevorden	7	64	.	.	5	69	4,1	Gemeente
Cranendonck	3	30	.	.	.	30	3,3	Gemeente
Cuijk	2	5	.	.	4	9	0,4	Gemeente
Culemborg	1	1				1	0,1	Kadaster
Dalfsen	3	11	.	.	.	11	0,9	Gemeente
Dantumadiel	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
De Bilt	2	12				12	0,6	Kadaster
De Fryske Marren	2	8				8	0,3	Kadaster

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagen-locaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
De Ronde Venen	1	7	.	.	.	7	0,4	Gemeente
De Wolden	1	0	1	.	.	1	0,0	Gemeente
Delft	3	9	4	.	.	13	0,2	Gemeente
Delfzijl	1	1		.	.	1	0,1	Gemeente
Den Helder	2	22	.	.	2	24	0,8	Gemeente
Deurne	3	40	.	.	1	41	2,9	Gemeente
Deventer	25	71	5	12	3	91	1,5	Gemeente
Diemen	0	0				0	0,0	Kadaster
Dinkelland	1	0	.	.	1	1	0,0	Gemeente
Doesburg	2	9	.	.		9	1,7	Corporatie
Doetinchem	7	17	.	.	7	24	0,7	Gemeente
Dongen	1	7	.	.	.	7	0,6	Gemeente
Dordrecht	13	153	15	.	.	168	2,8	Gemeente
Drechterland	1	2				2	0,2	Kadaster
Drimmelen	2	5	5	.	.	10	0,4	Gemeente
Dronten	1	18	.	.	.	18	1,0	Gemeente
Druten	1	2	.	.	.	2	0,2	Gemeente
Duiven	2	4	.	.	3	7	0,4	Gemeente
Echt-Susteren	8	45	.	.	.	45	3,1	Gemeente
Edam-Volendam	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Ede	6	25	.	.	.	25	0,5	Gemeente
Eemnes	1	1	.	.	.	1	0,2	Gemeente
Eersel	2	6	.	.	.	6	0,7	Gemeente
Eijsden-Margraten	6	31				31	2,7	Kadaster

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagen-locaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Eindhoven	16	150	9	.	4	163	1,3	Gemeente
Elburg	1	4	.	.	.	4	0,4	Gemeente
Emmen		111	.	.	.	111	2,3	Gemeente2018
Enkhuizen	1	7				7	0,8	Kadaster
Enschede	2	83	.	.	.	83	1,1	Gemeente
Epe	2	17				17	1,2	Kadaster
Ermelo	1	14	.	.	.	14	1,3	Gemeente
Etten-Leur	1	10	.	.	.	10	0,5	Gemeente
Geertruidenberg	1	16				16	1,7	Kadaster
Geldrop-Mierlo	5	39	.	.	.	39	2,2	Gemeente
Gemert-Bakel	5	41				41	3,2	Kadaster
Gennep	1	1	.	.	.	1	0,1	Gemeente
Gilze en Rijen	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Goeree-Overflakkee	5	53	.	.	.	53	2,4	Gemeente
Goes	1	21	.	.	.	21	1,1	Gemeente
Goirle	1	6	.	.	.	6	0,6	Gemeente
Gooise Meren	2	37				37	1,4	Kadaster
Gorinchem	1	6	.	.	2	8	0,3	Gemeente
Gouda	6	70	.	.	.	70	2,1	Gemeente
Grave	1	5				5	0,9	Kadaster
Groningen		137	.	.	.	137	1,2	Gemeente2018
Gulpen-Wittem	2	11	.	11	.	22	1,6	Gemeente
Haaksbergen	1	3	.	.	.	3	0,3	Corporatie
Haaren		6	.	.	.	6	1,0	Gemeentemail

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagenlocaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Haarlem	11	95	.	.	.	95	1,2	Gemeente
Haarlemmermeer	15	78				78	1,2	Kadaster
Halderberge	3	11	.	1	.	12	0,8	Gemeente
Hardenberg	3	10				10	0,4	Kadaster
Harderwijk	6	55				55	2,8	Kadaster
Hardinxveld-Giessendam	1	6				6	0,8	Kadaster
Harlingen	0	0				0	0,0	Kadaster
Hatter	1	8	.	.	.	8	1,5	Gemeente
Heemskerk		67	.	.	.	67	3,8	Gemeentemail
Heemstede	2	14	.	.	.	14	1,1	Corporatie
Heerde	2	2	.	.	.	2	0,3	Gemeente
Heerenveen	1	0	2	.	2	4	0,0	Gemeente
Heerhugowaard	4	50				50	2,1	Kadaster
Heerlen	20	119				119	2,6	Kadaster
Heeze-Leende	2	6				6	0,9	Kadaster
Heiloo	1	8	.	.	.	8	0,7	Corporatie
Hellendoorn	4	11				11	0,7	Kadaster
Hellevoetsluis	2	25				25	1,4	Kadaster
Helmond	6	97	.	1	2	100	2,4	Gemeente
Hendrik-Ido-Ambacht	1	7				7	0,6	Kadaster
Hengelo	3	10	.	.	.	10	0,3	Gemeente
Het Hogeland	1	2	.	.	.	2	0,1	Gemeente
Heumen	1	11				11	1,5	Kadaster
Heusden	4	19	3	4	2	28	1,0	Gemeente

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagen-locaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Hillegom	1	8	.	.	.	8	0,8	Gemeente
Hilvarenbeek	1	2	.	.	2	4	0,3	Gemeente
Hilversum	4	86	.	.	.	86	2,0	Gemeente
Hoeksche Waard	4	21				21	0,6	Kadaster
Hof van Twente	0	0				0	0,0	Kadaster
Hollands Kroon	2	9				9	0,4	Kadaster
Hoogeveen	15	96	4	.	2	102	3,8	Gemeente
Hoorn	1	36	16	.	1	53	1,1	Gemeente
Horst aan de Maas	4	14	.	.	.	14	0,8	Corporatie
Houten	2	6				6	0,3	Kadaster
Huizen	1	6				6	0,3	Kadaster
Hulst	6	55	.	.	.	55	4,0	Gemeente
IJsselstein	1	3	.	.	.	3	0,2	Gemeente
Kaag en Braassem	2	6	.	.	.	6	0,5	Gemeente
Kampen	7	68	.	.	1	69	3,0	Gemeente
Kapelle	1	4	.	.	.	4	0,7	Gemeente
Katwijk	1	24	.	.	.	24	0,9	Gemeente
Kerkrade	9	31	.	4	2	37	1,3	Gemeente
Koggenland	0	0				0	0,0	Kadaster
Krimpen aan den IJssel	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Krimpenerwaard	2	5	.	.	.	5	0,2	Gemeente
Laarbeek	3	22	.	.	.	22	2,3	Gemeente
Landerd	1	3	.	.	.	3	0,5	Gemeente
Landgraaf	5	28				28	1,5	Kadaster

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagenlocaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Landsmeer	1	3				3	0,6	Kadaster
Langedijk	1	3				3	0,3	Kadaster
Lansingerland	3	16	.	.	.	16	0,7	Gemeente
Laren	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Leeuwarden	5	71				71	1,1	Kadaster
Leiden	3	129	.	.	4	133	2,2	Gemeente
Leiderdorp	1	7				7	0,6	Kadaster
Leidschendam-Voorburg	4	33				33	0,9	Kadaster
Lelystad	1	8	.	.	.	8	0,2	Gemeente
Leudal	7	46	.	.	1	47	2,9	Gemeente
Leusden	0	0				0	0,0	Kadaster
Lingewaard	3	22	.	.	.	22	1,1	Gemeente
Lisse	1	11	.	.	.	11	1,1	Gemeente
Lochem	3	8				8	0,5	Kadaster
Loon op Zand	1	1	.	.	.	1	0,1	Gemeente
Lopik	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Loppersum	0	0				0	0,0	Kadaster
Losser	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Maasdriel	3	10	.	.	.	10	1,0	Gemeente
Maasgouw	10	25	8	.	1	34	2,3	Gemeente
Maassluis	1	5	.	.	.	5	0,3	Gemeente
Maastricht	17	219	4	.	.	223	3,5	Gemeente
Medemblik	2	29	.	.	.	29	1,5	Gemeente
Meerssen		9				9	1,0	Behoefteteonderzoek

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagen-locaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Meerijstad	1	4	.	.	.	4	0,1	Corporatie
Meppel	3	14	1	.	.	15	0,9	Gemeente
Middelburg	5	17	.	.	.	17	0,7	Overige verhuurorganisatie
Midden-Delfland	1	2				2	0,3	Kadaster
Midden-Drenthe	2	12				12	0,8	Kadaster
Midden-Groningen	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Mill en Sint Hubert	1	1	.	.	5	6	0,2	Gemeente
Moerdijk	5	34	.	.	.	34	2,1	Overige verhuurorganisatie
Molenlanden	1	6	.	.	.	6	0,3	Corporatie
Montferland	1	4	.	.	.	4	0,3	Gemeente
Montfoort	1	4				4	0,7	Kadaster
Mook en Middelaar	1	4	.	.	.	4	1,1	Gemeente
Neder-Betuwe	3	6	.	.	.	6	0,7	Gemeente
Nederweert	3	17	.	3	.	20	2,3	Gemeente
Nieuwegein	1	6	.	.	.	6	0,2	Gemeente
Nieuwkoop	4	12	.	.	2	14	1,0	Gemeente
Nijkerk	2	20	.	.		20	1,2	Gemeente
Nijmegen	5	79	27	.	1	107	1,0	Gemeente
Nissewaard	2	27	.	.	.	27	0,7	Gemeente
Noardeast-Fryslân	0	0				0	0,0	Kadaster
Noord-Beveland	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Noordenveld	2	20	.	.	.	20	1,3	Gemeente
Noordoostpolder	4	14	.	.	1	15	0,7	Gemeente

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagenlocaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Noordwijk	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	5	38	15	.	7	60	3,7	Gemeente
Nunspeet	3	14				14	1,3	Kadaster
Oegstgeest	1	9				9	0,8	Kadaster
Oirschot	1	7	.	.	.	7	0,9	Corporatie
Oisterwijk	1	3	.	.	1	4	0,3	Gemeente
Oldambt	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Oldebroek	2	7	.	.	.	7	0,8	Gemeente
Oldenzaal	2	9	.	.	1	10	0,6	Gemeente
Olst-Wijhe	2	10				10	1,3	Kadaster
Ommen	1	8				8	1,1	Kadaster
Oost Gelre	1	3				3	0,2	Kadaster
Oosterhout	2	25	.	.	.	25	1,0	Gemeente
Ooststellingwerf	1	5	.	.	.	5	0,4	Gemeente
Oostzaan	1	3	.	.	.	3	0,7	Gemeente
Opmeer	0	0				0	0,0	Kadaster
Opsterland	1	5	.	.	1	6	0,4	Gemeente
Oss	15	73				73	1,8	Kadaster
Oude IJsselstreek	0	0				0	0,0	Kadaster
Ouder-Amstel	2	8				8	1,3	Kadaster
Oudewater	0	0				0	0,0	Kadaster
Overbetuwe	3	9	.	.	.	9	0,5	Gemeente
Papendrecht	1	3				3	0,2	Kadaster
Peel en Maas	4	11				11	0,6	Kadaster

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagen-locaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Pekela	0	0				0	0,0	Kadaster
Pijnacker-Nootdorp	2	16	.	.	.	16	0,7	Gemeente
Purmerend	8	43				43	1,2	Kadaster
Putten	1	8				8	0,8	Kadaster
Raalte	5	24	4	.	.	28	1,5	Gemeente
Reimerswaal	1	8	.	.	.	8	0,9	Gemeente
Renkum	2	20				20	1,3	Kadaster
Renswoude	1	2				2	0,9	Kadaster
Reusel-De Mierden	2	17	.	.	.	17	3,1	Gemeente
Rheden	5	19	.	.	.	19	0,9	Gemeente
Rhenen	1	0	20	.	.	20	0,0	Gemeente
Ridderkerk	2	8				8	0,4	Kadaster
Rijssen-Holten	2	3	.	.	3	6	0,2	Gemeente
Rijswijk	2	33	.	.	.	33	1,2	Gemeente
Roerdalen	5	17	1	.	1	19	1,8	Gemeente
Roermond	4	19	.	.	.	19	0,7	Gemeente
Roosendaal	10	91				91	2,6	Kadaster
Rotterdam	9	125	.	29	.	154	0,4	Gemeente
Rozendaal	0	0				0	0,0	Kadaster
Rucphen	4	18	3	.	1	22	1,8	Gemeente
Schagen	3	14	.	.	.	14	0,7	Gemeente
Scherpenzeel	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Schiedam	2	35	.	.	.	35	0,9	Gemeente
Schiermonnikoog	0	0				0	0,0	Kadaster

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagen-locaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Schouwen-Duiveland	2	11	.	.	.	11	0,7	Overige verhuurorganisatie
's-Gravenhage	11	242	7	.	.	249	0,9	Gemeente
's-Hertogenbosch	14	188	.	.	.	188	2,6	Gemeente
Simpelveld	1	6				6	1,2	Kadaster
Sint Anthonis	2	3	.	.	.	3	0,6	Gemeente
Sint-Michielsgestel	1	11				11	0,9	Kadaster
Sittard-Geleen	23	163	.	.	5	168	3,5	Gemeente
Sliedrecht	2	13	.	.	3	16	1,2	Gemeente
Sluis	2	5	.	.	.	5	0,4	Gemeente
Smallingerland		38	.	.	.	38	1,5	Gemeentemail
Soest	1	25	.	.	.	25	1,2	Gemeente
Someren	3	26	.	.	.	26	3,2	Gemeente
Son en Breugel	4	41	.	.	.	41	5,7	Corporatie
Stadskanaal	2	7	.	.	.	7	0,5	Gemeente
Staphorst	2	9				9	1,5	Kadaster
Stede Broec	0	0				0	0,0	Kadaster
Steenbergen	3	29	.	.	.	29	2,8	Gemeente
Steenwijkerland	5	28	.	.	1	29	1,4	Gemeente
Stein	8	38	17	.	1	56	3,2	Gemeente
Stichtse Vecht	4	10	.	.	.	10	0,4	Gemeentemail
Súdwest-Fryslân	5	32				32	0,8	Kadaster
Terneuzen	7	72				72	2,7	Kadaster
Terschelling	0	0				0	0,0	Kadaster
Texel	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagen-locaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Teylingen	3	9	.	.	.	9	0,6	Gemeente
Tholen	1	4	.	.	1	5	0,4	Gemeente
Tiel	11	54	.	.	.	54	3,0	Gemeente
Tilburg	12	64	4	.	.	68	0,6	Gemeente
Tubbergen	1	0	.	.	2	2	0,0	Gemeente
Twenterand	0	0				0	0,0	Kadaster
Tynaarlo	3	6				6	0,4	Kadaster
Tytsjerksteradiel	1	6				6	0,4	Kadaster
Uden	1	3	.	.	.	3	0,2	Gemeente
Uitgeest	1	5				5	0,9	Kadaster
Uithoorn	1	7				7	0,5	Kadaster
Urk	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Utrecht	34	137				137	0,9	Kadaster
Utrechtse Heuvelrug	1	5				5	0,2	Kadaster
Vaals	2	4	10	.	.	14	0,7	Gemeente
Valkenburg aan de Geul	2	25	.	.	1	26	3,0	Gemeente
Valkenswaard	1	8				8	0,5	Kadaster
Veendam	1	20				20	1,6	Kadaster
Veenendaal	3	39	.	.	.	39	1,4	Gemeente
Veere	1	3	.	.	.	3	0,3	Corporatie
Veldhoven	4	62	.	.	.	62	3,1	Corporatie
Velsen	3	70	.	.	.	70	2,2	Gemeente
Venlo	11	57	1	.	1	59	1,2	Gemeente
Venray	1	9	.	.	.	9	0,5	Gemeente

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagen-locaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Vijfheerenlanden	5	26				26	1,1	Kadaster
Vlaardingen	1	10				10	0,3	Kadaster
Vlieland	0	0				0	0,0	Kadaster
Vlissingen	3	30	.	.	.	30	1,3	Gemeente
Voerendaal	1	6	.	.	3	9	1,0	Gemeente
Voorschoten	1	1	.	.	.	1	0,1	Gemeente
Voorst	1	5	.	.	.	5	0,5	Gemeente
Vught	2	16				16	1,4	Kadaster
Waadhoeke	0	0				0	0,0	Kadaster
Waalre	1	16	.	.	.	16	2,1	Gemeente
Waalwijk	4	17	5	.	.	22	0,8	Gemeente
Waddinxveen	3	20	.	.	.	20	1,6	Gemeente
Wageningen	2	22	.	.	.	22	1,2	Gemeente
Wassenaar	2	21				21	1,7	Kadaster
Waterland	2	23				23	3,1	Kadaster
Weert	15	95	.	7	.	102	4,1	Gemeente
Weesp	1	5				5	0,5	Kadaster
West Betuwe	8	36	.	16	.	52	1,7	Gemeente
West Maas en Waal	5	16	2	.	.	18	1,9	Gemeente
Westerkwartier	3	13	8	.	.	21	0,5	Gemeente
Westerveld	5	25	.	.	.	25	2,9	Gemeente
Westervoort	1	5	.	.	3	8	0,7	Gemeente
Westerwolde	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Westland	3	17	.	.	2	19	0,4	Gemeente

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagenlocaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Weststellingwerf	2	15	.	.	.	15	1,3	Gemeente
Westvoorne	1	3				3	0,4	Kadaster
Wierden	1	2	3	.	.	5	0,2	Gemeente
Wijchen	1	13	6	.	.	19	0,7	Gemeente
Wijdmeren	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Wijk bij Duurstede	1	3	.	.	.	3	0,3	Gemeente
Winterswijk	2	12				12	0,9	Kadaster
Woensdrecht	5	43	.	.	1	44	4,4	Gemeente
Woerden	3	6	.	.	.	6	0,3	Gemeente
Wormerland	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Woudenberg	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Zaanstad	8	74	.	.	.	74	1,1	Gemeente
Zaltbommel	5	25				25	2,2	Kadaster
Zandvoort	3	19	.	.	.	19	2,0	Gemeente
Zeewolde	0	0	.	.	.	0	0,0	Gemeente
Zeist	10	166	.	.	.	166	5,7	Gemeentemail
Zevenaar	3	14				14	0,7	Kadaster
Zoetermeer	9	60	.	.	.	60	1,1	Gemeente
Zoeterwoude	1	2	.	.	.	2	0,6	Gemeente
Zuidplas	3	19				19	1,1	Kadaster
Zundert	1	3				3	0,3	Kadaster
Zutphen	5	22	.	.	.	22	1,0	Gemeente
Zwartewaterland	3	5	2	.	2	9	0,6	Gemeente
Zwijndrecht	2	4				4	0,2	Kadaster

Gemeentenaam	Aantal locaties	Aantal standplaatsen (excl. bijzondere situaties ⁵)	Stenen woningen op woonwagenlocaties	Tijdelijke standplaatsen	Leegstand	Aantal standplaatsen inclusief bijzondere situaties	Standplaatsen per 1.000 woningen	Bron ⁶
Zwolle	26	158	.	.	1	159	2,7	Gemeente
Nederland	1.136	8.854	224	89	130	9.297	1,1	

Bijlage 2: Onderzoeksverantwoording

Werkwijze

Alle 355 gemeenten en 322 woningcorporaties in Nederland zijn per mail benaderd om deel te nemen aan het onderzoek via een online vragenlijst. Daarnaast zijn ook enkele particuliere beheerders benaderd die actief zijn in het beheer en de verhuur van standplaatsen.

Om ervoor te zorgen dat partijen op de hoogte waren van het onderzoek, is een oproep geplaatst in de nieuwsbrief en op de website van de VNG en Aedes. De vragenlijst heeft van 23 november 2020 tot 8 januari 2021 online gestaan. Op 7 december 2020 is per mail een reminder gestuurd naar alle genodigden die tot dan toe nog niet hadden gereageerd. Medio december zijn alle gemeenten die tot dan toe nog niet hadden gereageerd op de enquête ook nagebeld. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een respons van 223 gemeenten, 114 corporaties en 2 beheerorganisaties.

Mailacties

Alle gemeenten waar een verschil zit tussen het aantal standplaatsen dat zij in 2018 hebben opgegeven en de opgave in 2020 hebben we per mail de vraag voorgelegd of er inderdaad sprake is van een toe- of afname, of dat er een andere verklaring is voor het verschil. In totaal hebben 92 gemeenten een mail gekregen, uiteindelijk hebben 55 gemeenten gereageerd. Uit een meerderheid van de reacties op deze mailactie blijkt inderdaad dat het vaak gaat om administratieve correcties of verschillen in interpretatie van wat een standplaats is, en dus niet om een werkelijke toe- of afname. In enkele gevallen is het aantal standplaatsen voor 2020 gecorrigeerd naar aanleiding van deze mailactie.

Respons

In onderstaande tabel is te zien wat de uiteindelijke respons was per benaderde doelgroep.

Tabel B2.1. Respons per doelgroep

Doelgroep	Respons (absoluut)	Respons (procentueel)
Gemeenten	223 (van de 355)	63%
Corporaties	114 (van de 322)	35%
Overige partijen	2	

Companen, 2018.

De informatie van corporaties en overige partijen is opgevraagd om de door gemeenten opgegeven aantallen te kunnen checken en aanvullen. Op basis van de huidige respons onder gemeenten, corporaties en overige partijen, kunnen we over 238 gemeenten een uitspraak doen. Dat is dus **67% van de gemeenten**.

Bronnen en gevolgde werkwijze

In de 223 gevallen waar een gemeente heeft gerespondeerd, is voor het bepalen van het totaal aantal standplaatsen in principe de opgave van de gemeente gevolgd. Wel is in al die gevallen gecontroleerd of de opgave van de gemeente (globaal) overeenkomt met die van corporaties en eventuele andere beheerders die aantallen voor diezelfde gemeente hadden doorgegeven. Als hier grote verschillen tussen zaten, is contact gezocht met de gemeente en het Kadaster om deze te verklaren. De opgave van corporaties ligt in geen enkel geval hoger dan die van gemeenten. De opgave van corporaties is soms wel lager, aangezien de corporatie niet alle locaties in beeld heeft waar de gemeente over rapporteert.

Tabel B2.2. Ministerie van BZK. Bron voor gegevens per gemeente

Bron voor gegevens	Aantal gemeenten	Aandeel gemeenten
Gemeente	223	63%
Corporaties en overige partijen	15	4%
Kadaster	117	33%
Totaal	355	100%

Companen, 2018.

In gevallen waar de gemeente **geen** opgave heeft gedaan van het aantal standplaatsen, hebben wij gebruik gemaakt van de opgave van corporatie(s) en/of overige beheerders. In deze gevallen hebben we wel eerst gecontroleerd of de corporaties dezelfde locaties hebben genoemd als bij het Kadaster bekend zijn. Is dat niet het geval, dan is de informatie van de corporaties kennelijk niet volledig en beschouwen we het als '**non respons**'. Is het wel het geval, dan gaan we ervan uit dat de opgave van de corporaties volledig en dus betrouwbaar is. Op deze manier hebben we voor 15 gemeenten die zelf niet hadden gerespondeerd, op basis van de opgave van corporaties en/of andere beheerders toch een betrouwbaar beeld van het aantal standplaatsen kunnen vormen.

Bij **non-respons** (geen reactie van de gemeente, en geen of onvolledige aantallen van corporatie/overige beheerorganisaties) hebben we het aantal van het Kadaster overgenomen. In een enkel 'non-respons-geval' hebben we er, na overleg met het Kadaster, voor gekozen om *niet* het aantal van Kadaster over te nemen, omdat dit erg ver af lag van de opgave van de gemeente in 2018 en het Kadaster aangaf dat mogelijk sprake was van vertekening in hun data. In deze gevallen is de gemeentelijke opgave uit 2018 overgenomen als 'meest betrouwbare schatting'.

Spiegelen uitkomsten inventarisatie aan gegevens Kadaster

In 2019 heeft het Kadaster in opdracht van het ministerie van BZK een inventarisatie uitgevoerd van het aantal standplaatsen in alle gemeenten van Nederland. Dit is gedaan op basis van informatie vanuit een combinatie van bestaande bronnen. Als onderdeel van deze herhaalmeting is op hetzelfde ijkmoment als we aanhouden voor de inventarisatie bij de gemeenten (1 november 2020) ook bij het Kadaster nogmaals de inventarisatie van locaties en aantal standplaatsen uitgevoerd. De resultaten van deze inventarisatie zijn gespiegeld aan de resultaten van de herhaalmeting in 2020. Voor een behoorlijk aantal gemeenten ligt de inventarisatie van locaties en standplaatsen in lijn met de opgave die de gemeenten hebben gedaan in het kader van de herhaalmeting (73% is exact gelijk aan, of heeft een verschil van 1 of 2 standplaatsen). Voor 14% van de gemeenten geldt dat beide methoden een verschil laten zien van 3 tot 5 standplaatsen, terwijl bij 5% een verschil van 6 tot 10 standplaatsen wordt geconstateerd. Tot slot zien we dat voor 8% van de gemeenten het verschil groter is dan 10 standplaatsen.

Op basis van de gegevens van het Kadaster hebben we informatie uit verschillende beschikbare bronnen kunnen toetsen. Tevens gebruiken we de schatting van het Kadaster voor de gemeenten waar informatie ontbreekt.

Vragenlijst

In de vragenlijst is gevraagd naar het totaal aantal standplaatsen en woonwagenlocaties in een gemeente. Daarnaast is gemeenten gevraagd welk aantal standplaatsen eigendom is van respectievelijk de gemeente zelf, corporaties dan wel overige partijen. Daarnaast zijn vragen gesteld over de beleidsontwikkelingen op het gebied van woonwagenstandplaatsen. De gebruikte vragenlijst is terug te vinden in bijlage 4.

Bijlage 3: Methodiek Kadaster

Onderzoek naar woonwagenlocaties met behulp van basisregistraties

Vraagstelling

In 2019 heeft het Kadaster met het ministerie van BZK een onderzoek gedaan naar de wijze waarop woonwagenlocaties in de gecombineerde basisregistraties⁷ BRT, BAG en WOZ voorkomen. De registraties blijken relevante informatie te bevatten over het aantal woonwagens. Companen en het ministerie hebben het Kadaster daarom gevraagd om, als bronhouder en beheerder van deze registraties, de benodigde relaties opnieuw te leggen en de gegevens te aggregeren naar totaaloverzichten van het aantal woonwagenlocaties en de daar aanwezige objecten in Nederland.

De aanpak bestaat uit drie stappen. In de eerste stap worden de data verzameld en geprepareerd. De tweede stap bestaat uit het leggen van de koppeling tussen de verzamelde broninformatie. De derde en laatste stap is de bewerking naar resultaat tabellen.

Stap 1 Datapreparatie

In stap 1 worden de gegevens uit de verschillende informatiebronnen verzameld en gecombineerd. De Basisregistratie Topografie vormt de basis. Deze bron is relevant omdat de Top10NL het terreinvlak “Woonwagencentrum” bevat. Dit blijkt een goede afbakening te zijn van locaties die als zodanig in gebruik zijn.

De inwinning van deze gebiedsvlakken gebeurt met name op basis van het (geautomatiseerd) verwerken van luchtfoto's. Ook de Basisregistratie Adressen en Gebouwen speelt een rol, in de afbakening van de standplaatsen. De gegenereerde gebiedsvlakken worden vervolgens gecontroleerd door topografen.

Stap 2 Datakoppeling

Het terreinvlak “Woonwagencentrum” vormt het koppelvlak op basis waarvan geometrische relaties worden gelegd naar de WOZ en de BAG. Op deze wijze zijn de WOZ- en BAG objecten te selecteren voor zover deze een relatie hebben met de woonwagencentra volgens de BRT. De objectinformatie uit de Basisregistraties WOZ en Adressen en Gebouwen zijn landelijk dekkend beschikbaar voor de benodigde databewerking.

Stap 3 Resultaat tabellen

Door de gelegde relaties zijn per woonwagenlocatie in Nederland tellingen mogelijk van de aantallen daar aanwezige objecten uit de WOZ en BAG. Op basis van de BAG is daarbij nog een nader onderscheid mogelijk naar type objecten.

De BAG kent drie objecttypering: stand- en ligplaatsen en verblijfsobjecten. Verblijfsobjecten hebben ook een gebruiksfunctie, bijvoorbeeld wonen, kantoren of industrie. Een standplaats voor een woonwagen is in de BAG in principe omschreven als standplaats. In de praktijk bestaan situaties waarbij woonwagens dusdanig veel kenmerken van onlosmakelijk vastgoed hebben, dat zij als verblijfsobject zijn opgenomen in de BAG.

Dit soort onderscheid is relevant om de vergelijking tussen enquêteresultaten en de registratiegegevens op de juiste wijze te interpreteren. Op basis van het gekoppelde databestand worden daarom aantallen

⁷ Basisregistraties Topografie (BRT), Waardering Onroerende Zaken (WOZ) en Adressen en Gebouwen (BAG).

objecten per woonwagencentrum geaggregeerd, en wordt in de totalen onderscheid gemaakt naar het type BAG-objecten en waar mogelijk naar gebruiksfunctie.

Opgebouwd databestand

Het resultaat van de databewerkingen is een databestand. Het databestand heeft de vorm van een tabel en bevat daarbij de onderstaande kolommen. Het databestand is geïntegreerd in de eindresultaten van het enquête-onderzoek van Companen.

Variabelen (kolommen)	Toelichting
Gemeentenaam	Gemeente woonwagenlocatie (BRT)
Naam woningwagencentrum	BRT aanduiding woonwagenlocatie (BRT)
Straatnaam (kan meer dan 1 zijn)	Straatnamen van woonwagens op betreffende locatie (ontleend aan de BAG)
Aantal BAG standplaatsen op het woonwagen-centrum	Telling van BAG standplaatsen
Aantal BAG standplaatsen, ook WOZ object	Vergelijking BAG-WOZ
Aantal WOZ objecten, geen BAG	Telling van WOZ objecten zonder BAG
Aantal BAG verblijfsobjecten, woonfunctie	Telling objecten naar BAG functie
Aantal BAG verblijfsobjecten, geen woonfunctie	Telling objecten naar BAG functie
Aantal BAG verblijfsobjecten, woonfunctie/ook WOZ object	Vergelijking BAG-WOZ
Aantal BAG verblijfsobjecten, geen woon-functie/ook WOZ object	Vergelijking BAG-WOZ

Bijlage 4: Vragenlijst

Onderzoek woonwagenstandplaatsen: vragenlijst

Introductie

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) wil, in navolging van de nulmeting uit 2018, een herhaalmeting uitvoeren om een actueel beeld te krijgen van het aantal woonwagenlocaties en standplaatsen in alle Nederlandse gemeenten. Het ministerie heeft daarom Companen gevraagd om een inventarisatie uit te voeren onder alle gemeenten, corporaties en andere verhuurders van standplaatsen.

Wij vragen partijen die woonwagenstandplaatsen in eigendom hebben of beheren om gegevens aan te leveren over het aantal woonwagenlocaties en -standplaatsen. In de rapportage worden deze gegevens op gemeenteniveau gepubliceerd (op kaarten en in tabellen). Waar mogelijk maken we een vergelijking met de situatie in 2018.

BZK wil daarnaast in kaart brengen wat de gemeentelijke beleidsontwikkelingen zijn omtrent woonwagenlocaties en -standplaatsen. Over dit thema zijn enkele vragen opgenomen in de vragenlijst. De reacties hierop zullen niet per gemeente worden gepubliceerd, maar gebruikt worden om een algemeen beeld te schetsen van de stand van zaken in het land.

Over de vragenlijst

Vult u de vragenlijst in namens een gemeente? Dan vragen wij u om aan te geven hoeveel woonwagenlocaties en -standplaatsen er in uw gemeente zijn.

Vult u de vragenlijst in namens een woningcorporatie? Dan vragen wij u om voor alle locaties aan te geven in welke gemeente deze liggen en hoeveel standplaatsen u als woningcorporatie in eigendom heeft.

Vult u de vragenlijst in namens een commerciële verhuurder of beheerorganisatie? Dan vragen wij u om voor alle locaties aan te geven in welke gemeente deze liggen en hoeveel standplaatsen u als organisatie beheert.

Het is belangrijk dat u de aantallen invult zoals ze op basis van uw eigen administratie zijn, dus niet op basis van de BAG.

1. Namens welke organisatie vult u de vragenlijst in?

[Naam organisatie – wordt automatisch ingevuld, kan zo nodig aangepast worden]

Gemeente: ga naar pagina 2

Woningcorporatie: ga naar pagina 4

Commerciële verhuurder of beheerorganisatie: ga naar pagina 5

Het volgende vraagblok is bestemd voor gemeenten (vraag G1 t/m G22)

G1. Zijn er woonwagenstandplaatsen in uw gemeente (situatie per 1/11/2020)? Indien 'nee': naar vraag G10	
Een standplaats is een kavel die is bestemd voor het plaatsen van een woonwagen (of chalet), waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, van andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten.	ja / nee
G2. Hoeveel woonwagenlocaties zijn er in uw gemeente per 1/11/2020? Een woonwagenlocatie is een verzameling van woonwagenstandplaatsen.	 locaties

G3. De volgende vraag gaat over het aantal standplaatsen in uw gemeente (situatie per 1/11/2020). Vult u de gegevens a.u.b. in per woonwagenlocatie. Indien bekend bij de gemeente, willen wij ook graag weten wie de eigenaar is van de standplaatsen.				
Naam locatie (straatnaam)	Totaal aantal standplaatsen	Eigendom van de gemeente	Eigendom van woningcorporaties	Eigendom van anderen (eigenaar/bewoners of andere verhuurders)
...	...	...	...	...
...	...	...	...	...

De volgende vragen gaan over een aantal 'bijzondere situaties'.

G4. Zijn er in uw gemeente <i>stenen woningen</i> op een woonwagenlocatie?	ja / nee / weet niet
Indien ja: - Om hoeveel stenen woningen gaat het in totaal in de gemeente? - Hebt u deze woningen meegeteld bij de opgave van het aantal standplaatsen eerder in deze vragenlijst?	[aantal] / weet niet ja / nee
G5. Zijn er in uw gemeente <i>tijdelijke standplaatsen</i> (voor bijv. kermisexploitanten)?	ja / nee / weet niet
Indien ja: - Om hoeveel tijdelijke standplaatsen gaat het in totaal in de gemeente? - Hebt u deze standplaatsen meegeteld bij de opgave van het aantal standplaatsen eerder in deze vragenlijst?	[aantal] / weet niet ja / nee
G6. Zijn er in uw gemeente woonwagenstandplaatsen <i>buiten een woonwagenlocatie</i> , bijvoorbeeld op een bedrijventerrein?	ja / nee / weet niet
Indien ja: - Op welke locatie(s) zijn woonwagenstandplaatsen buiten een woonwagenlocatie? Vul per regel de straatnaam/straatnamen in en het aantal standplaatsen. - Hebt u deze standplaatsen meegeteld bij de opgave van het aantal standplaatsen eerder in deze vragenlijst?	[straatnaam] + [aantal] ja / nee
G7. Zijn er in uw gemeente standplaatsen die <i>leeg staan</i> ?	ja / nee / weet niet
Indien ja: - Om hoeveel leegstaande standplaatsen gaat het in totaal in de gemeente? - Hebt u deze standplaatsen meegeteld bij de opgave van het aantal standplaatsen eerder in deze vragenlijst?	[aantal] / weet niet ja / nee
G8. Zijn er in uw gemeente woonwagenstandplaatsen met een andere bestemming dan 'wonen-woonwagenstandplaats'?	ja / nee / weet niet
Indien ja: Wilt u dit toelichten?	Toelichting:
G9. Staan er op of bij de standplaatsen in uw gemeente ook <i>toercaravans</i> die worden bewoond?	ja / nee / weet niet
Indien ja: - Om hoeveel toercaravans gaat het in totaal in uw gemeente?	[aantal] / weet niet

De volgende vragen gaan over het woonwagenbeleid in uw gemeente.

G10. Heeft uw gemeente onderzoek uitgevoerd naar de behoefte aan woonwagenstandplaatsen?	ja / nee / weet niet
G11. <i>Als ja</i> : In welk kalenderjaar is het meest recente onderzoek uitgevoerd?	
G12. Hebt u sinds 2018 als gemeente beleid geformuleerd ten aanzien van woonwagenstandplaatsen (bijvoorbeeld over toewijzing, ontwikkeling aanbod)?	ja / nee / weet niet

G13. <i>Als nee:</i> Kunt u toelichten of daar aan gewerkt wordt (welke fase), dan wel of het voorzien is om dit binnenkort op te pakken?	
G14. Hebt u als gemeente contact met (vertegenwoordigers van) woonwagewoners om hen te betrekken bij (het opstellen van) het beleid ten aanzien van woonwagewandplaatsen?	ja / nee / weet niet
G15. Ervaart u als gemeente knelpunten bij het opstellen van woonwagewandbeleid of bij de implementatie hiervan?	ja / nee
G16. <i>Als ja:</i> Welke knelpunten ervaart u bij het opstellen van woonwagewandbeleid of bij de implementatie hiervan?	
G17. Bestaat er in uw gemeente een specifieke wachtlijst voor standplaatsen?	ja / nee / weet niet
G18. Welke criteria spelen in uw gemeente een rol bij de toewijzing van standplaatsen? (Meerdere antwoorden mogelijk.) - afstammingsbeginnel - woningzoekenden met woonwagewandverleden binnen de gemeente - aangedragen door huidige bewoners - datum van inschrijving op wachtlijst in beheer van woningcorporatie - anders, namelijk: - weet niet	
G19. Zijn er in uw gemeente concrete plannen om het aantal standplaatsen uit te breiden?	ja / nee / weet niet
G20. <i>Als ja:</i> Met welk aantal standplaatsen wil uw gemeente het aantal standplaatsen uitbreiden?	Aantal:
G21. <i>Als ja:</i> Op welke termijn wil uw gemeente het aantal standplaatsen uitbreiden?	
G22. Het ministerie van BZK en de VNG willen gemeenten graag ondersteunen bij het opstellen en uitvoeren van beleid ten aanzien van woonwagewandplaatsen. Aan welk soort ondersteuning hebt u vooral behoefte? (Meerdere antwoorden zijn mogelijk.) - telefonische helpdesk voor juridische vragen - delen van goede voorbeelden voor behoefte-onderzoek - delen van goede voorbeelden voor woonwagewandbeleid - website met 'veelgestelde vragen' - anders, namelijk: - geen behoefte aan - weet niet / geen mening	

Door naar vraag 2 op pagina 6

Het volgende vraagblok is bestemd voor corporaties (vraag C1 t/m C8)

C1. Heeft uw woningcorporatie woonwagewandplaatsen in eigendom? <i>Een standplaats is een kavel die is bestemd voor het plaatsen van een woonwagen (of chalet), waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, van andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten.</i>	ja / nee
<i>Indien nee: naar vraag 2 op pagina 6</i>	
C2. Op hoeveel woonwagewandlocaties heeft uw woningcorporatie standplaatsen in eigendom? <i>Een woonwagewandlocatie is een verzameling van woonwagewandstandplaatsen.</i>	 locaties
C3. Kunt u per woonwagewandlocatie waar uw woningcorporatie standplaatsen in eigendom heeft, aangeven in welke gemeente dit is en om hoeveel standplaatsen het hier gaat? <i>Een woonwagewandlocatie is een verzameling van woonwagewandstandplaatsen.</i>	

Naam locatie (straatnaam)	Naam gemeente	Eigendom van uw woningcorporatie	Eigendom van derden (gemeente, bewoner, andere verhuurder)
...	...	...	...
...	...	...	...

De volgende vragen gaan over een aantal 'bijzondere situaties'.

C4. Heeft uw woningcorporatie ook <i>stenen woningen</i> op een woonwagen-locatie in eigendom?	ja / nee / weet niet
Indien ja: - In welke gemeente(n) is dit aan de orde en om hoeveel stenen woningen gaat het in deze gemeente(n)? Vul per regel de naam van de gemeente en het aantal in: - Hebt u deze woningen meegeteld bij de opgave van het aantal standplaatsen eerder in deze vragenlijst?	[gemeentenaam] + [aantal] ja / nee
C5. Heeft uw woningcorporatie ook <i>tijdelijke standplaatsen</i> (voor bijv. kermisexploitanten) in eigendom?	ja / nee / weet niet
Indien ja: - In welke gemeente(n) is dit aan de orde en om hoeveel tijdelijke standplaatsen gaat het? Vul per regel de naam van de gemeente en het aantal tijdelijke standplaatsen in: - Hebt u deze standplaatsen meegeteld bij de opgave van het aantal standplaatsen eerder in deze vragenlijst?	[gemeente] + [aantal] ja / nee
C6. Heeft uw woningcorporatie ook woonwagenstandplaatsen <i>buiten een woonwagenlocatie</i> in eigendom, bijvoorbeeld op een bedrijventerrein?	ja / nee / weet niet
Indien ja: - In welke gemeente(n) is dit aan de orde en om hoeveel standplaatsen gaat het? Vul per regel de naam van de gemeente, de straatnaam en het aantal in: - Hebt u deze standplaatsen meegeteld bij de opgave van het aantal standplaatsen eerder in deze vragenlijst?	[gemeente + straatnaam] + [aantal] ja / nee
C7. Is er sprake van <i>leegstand</i> op de standplaatsen die uw woningcorporatie in eigendom heeft?	
Indien ja: - In welke gemeente(n) is dit aan de orde en om hoeveel leegstaande standplaatsen gaat het? Vul per regel de naam van de gemeente en het aantal leegstaande standplaatsen in: - Hebt u deze standplaatsen meegeteld bij de opgave van het aantal standplaatsen eerder in deze vragenlijst?	[gemeente] + [aantal] ja / nee
C8. Staan er op of bij de standplaatsen die u als corporatie in eigendom heeft, ook <i>toercaravans</i> die worden bewoond?	Ja / nee / weet niet
Indien ja: - In welke gemeente(n) is dit aan de orde en om hoeveel toercaravans gaat dit? Vul per regel de naam van de gemeente en het aantal toercaravans in:	[gemeente] + [aantal]

Het volgende vraagblok is bestemd voor overige verhuurders / beheerders (vraag O1 t/m O8)

O1. Wat is het totale aantal woonwagenstandplaatsen dat uw organisatie verhuurt/beheert? <i>Een standplaats is een kavel die is bestemd voor het plaatsen van een woonwagen (of chalet), waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, van andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten.</i>	 standplaatsen
O2. Op hoeveel woonwagenlocaties heeft uw organisatie standplaatsen in verhuur/beheer? <i>Een woonwagenlocatie is een verzameling van woonwagenstandplaatsen.</i>	 locaties

O3. Kunt u <u>per woonwagenlocatie</u> aangeven in welke gemeente dit is, om hoeveel standplaatsen het gaat en wie de eigenaar is van de standplaatsen die u beheert? <i>Een woonwagenlocatie is een verzameling van woonwagenstandplaatsen.</i>					
Naam locatie (straatnaam)	Naam gemeente	Totaal aantal standplaatsen	Eigendom van de gemeente en in uw beheer	Eigendom van een woningcorporatie en in uw beheer	Eigendom van derden (niet zijnde een gemeente of woningcorporatie) en in uw beheer
..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..

De volgende vragen gaan over een aantal ‘bijzondere situaties’.

O4. Heeft uw organisatie ook <i>stenen woningen</i> op een woonwagenlocatie in beheer?	ja / nee / weet niet
Indien ja:	
- In welke gemeente(n) is dit aan de orde en om hoeveel stenen woningen gaat het? Vul per regel de naam van de gemeente in en het aantal stenen woningen:	[gemeente] + [aantal] / weet niet
- Hebt u deze woningen meegeteld bij de opgave van het aantal standplaatsen eerder in deze vragenlijst?	ja / nee
O5. Heeft uw organisatie ook <i>tijdelijke standplaatsen</i> (voor bijv. kermis-exploitanten) in beheer?	ja / nee / weet niet
Indien ja:	
- In welke gemeente(n) is dit aan de orde en om hoeveel tijdelijke standplaatsen gaat het? Vul per regel de naam van de gemeente in en het aantal tijdelijke standplaatsen:	[gemeente] + [aantal]
- Hebt u deze standplaatsen meegeteld bij de opgave van het aantal standplaatsen eerder in deze vragenlijst?	ja / nee
O6. Heeft uw organisatie ook woonwagenstandplaatsen <i>buiten een woonwagenlocatie</i> in beheer, bijvoorbeeld op een bedrijventerrein?	ja / nee / weet niet
Indien ja:	
- In welke gemeente(n) is dit aan de orde en om hoeveel standplaatsen buiten een woonwagenlocatie gaat het? Vul de naam van de gemeente, de straatnaam en het aantal standplaatsen buiten een woonwagenlocatie in:	[gemeente + straatnaam] +[aantal]
- Hebt u deze standplaatsen meegeteld bij de opgave van het aantal standplaatsen eerder in deze vragenlijst?	ja / nee

O7. Is er sprake van <i>leegstand</i> op de standplaatsen die uw organisatie in beheer heeft?	Ja / nee / weet niet
Indien ja: - In welke gemeente(n) is dit aan de orde en om hoeveel leegstaande standplaatsen gaat het? Vul per regel de naam van de gemeente in en het aantal leegstaande standplaatsen: - Hebt u deze standplaatsen meegeteld bij de opgave van het aantal standplaatsen eerder in deze vragenlijst?	[gemeente] + [aantal] ja / nee
O8. Staan er op of bij de standplaatsen die u in beheer heeft, ook <i>toercaravans</i> die worden bewoond?	Ja / nee / weet niet
Indien ja: In welke gemeente(n) is dit aan de orde en om hoeveel toercaravans gaat het? Vul per regel de naam van de gemeente in en het aantal toercaravans:	[gemeente] + [aantal]

Onderstaande vragen zijn voor alle respondenten:

2. Hebt u nog opmerkingen die relevant kunnen zijn voor dit onderzoek?	ja, namelijk: / nee
3. Mogen wij uw gegevens gebruiken voor eventuele vervolgonderzoeken?	ja / nee
4. Stelt u er prijs op om te zijner tijd de resultaten van dit onderzoek te ontvangen?	ja / nee
5. Wilt u uw contactgegevens invullen zodat we naar aanleiding van uw antwoorden eventueel contact met u kunnen opnemen. Naam organisatie Naam medewerker E-mailadres medewerker Telefoonnummer medewerker	

**Dit is het einde vragen de vragenlijst.
Hartelijk dank voor uw medewerking!**